Akbaba

30 Ağustos sabahında:

Papandreu — Kapayın şu perdeyi, güneş gözlerimi kamaştırıyor!..

3 EKİM

Ekim mevsimine hazırlık

3 Ekim tarihine kadar tasarruflarınızı İş Bankasına yatırınız. Yılın üçüncü çekilişinde İş Bankası, başta 10 Apartman Dairesi, 100.000, 25.000, 5.000 liralar olmak üzere çeşitli, zengin ikramiyeler dağıtıyor.

Çekiliş: 30 Aralık

TÜRKİYE

BANKASI

Paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 6271—161)

Akbaba

SİYASÎ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Altan Erbulak, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Bülent Şeren, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık.

⊙

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

27 Ağustos 1964
Cilt : 7 — Sayı : 35
YIL : 42

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Dostlarımız, Komşularımız!

KIZIL Papaz, Türk uçaklarını tepesinde görünce Komünist ve Arap dünyasından yardım istedi: Dinsizlerle din kardeşlerimizden!

İşte Türk düşmanı bir keşişin kendine dost, kendine yakın, kendine yardımcı sandığı milletler...

Biri, bu çağrıyı sempati ile karşıladı: Ayak bastığı yerden kan fışkırtan Rusya, kan dökülmesine seyirci kalamıyacağını söylemiş!..

Arap dünyasına gelince, onlar da İsrail ordusundan papuçsuz kaçan askerlerini Suriye hududumuza yığıyorlarmış!

Bunlara karşı top, tüfek, mitralyöz istemez. Mehmetçiklerimize çıkarılacak bir lenger kuru fasulyenin gürültüsü, donlarını sıyırıp beyaz bayrak diye çekmelerine yeter!

Ama biz, olaylarla alayları bırakıp haritadaki sınır komşularımıza bakalım: Rusya, İran, Suriye, Irak, Bulgaristan, Yunanistan...

Bilirsiniz belki: Ziyafette kendisine ısırgan çorbası ikram edilen Nasrettin Hoca, yüzü gözü buruşarak sormuş:

— Ne var bu çorbanın içinde?

— Su, tuz, ısırgan otu... Bir tutam da un...

— Şu bir tutam unu bu çorbadan çıkaramaz mısınız?

— Ne olacak?

— Tüküreceğim bu çorbanın içine...

Doğrusunu isterseniz, Hoca «Tüküreceğim» de dememiştir. Daha büyük bir şey yapacağım demiştir. Şimdi onun gibi ben de, sınır komşularımıza bakıyor da:

— Şu İran'ı çıkaramaz mısınız bunların içinden?.. diyorum.

Öbürlerine mi?.. Yap Hocanın yaptığını!

Bu kadar da değildir. Kruçhof'un Macaristan zaferine Vietnam'da nazire yapan Amerikan Cumhurbaşkanı Johnson da, kanatsız bir sulh meleği üzüntüsü ile aynı ağızı kullanıyor: «Kan dökülmesine seyirci kalamayız!»

Büyük dostumuzun demecinde bir kelime eksik kalmış sanırım: «Kan» sözünün başına bir «Yunan» sözü eklenmelidir!

Aylardır Kıbrıs'ta dökülen Türk kanlarının tarafsız seyircisi Mister Johnson'nun bu geç kalmış merhameti başka türlü mânalandırılamaz!

Bu söz, Amerika vatandaşı yüzbinlerce Yunanlının seçim oyları uğruna bile söylenmiş olsa, yine de Hürriyet heykelinin dünyaya ışık tutan meşalesini karartmaya yeter!

İnönü, işte böyle bir çevre içinde, Türk uçaklarını Makariyos çetelerinin üzerine yürüttü... Arkasından, Amerikan, İngiliz, Alman basınının fikir jetlerini de sürükliyerek!

Dünya milletlerinin hür sözcüleri karşısında, Arapların operet orduları değil, Vietnam kahramanı Mister Johnson bile yalnız kalmaktadır!

Kadınlar öldü, erkekler öldü, çocuklar öldü... Ama en acısı, en, en, en acısı, Kıbrıs topraklarında yeşermesini umduğumuz bir hayal ağacı, çiçeklerini açmadan, yemişlerini vermeden, suyu çekilen kurumuş dallarından ilk yapraklarını döküverdi...

Bu ada, yarınki tek Avrupa'nın, Akdeniz ortasında bir sembolü olacaktı sanıyorduk. Orada, yarınki birleşmiş Avrupa milletlerine ışık tutan, tek millet olmuş iki milleti görecektik: Türk ve Rum Kıbrıslılar, bir bayrağın altında, sulhun, huzurun, mutluluğun örnek insanları olacaktı.

Olmadı... Meğer şeytan, bir yeşil adada papaz kılığına girecek ve bir din adamı bu imansızlığı yapacakmış!

Az daha «Tuh» diyecektim... Tanrım ak tükürüğümü o kara surattan esirgedi!

Yusuf Ziya ORTAÇ

NOT :

Ankara'dan beş, İzmir'den üç mektup aldım. Orada çıkan iki gazetenin bana sövdüklerini haber veriyorlar.

Sayın okurlarımın sevgilerine, ilgilerine teşekkür ederim. Ama, benden öylesine bir kalem kavgası beklemesinler... Benim inancım şu:

Bir siyasî tutum yüzünden bu memlekette ihtilâl oldu. Üç insan asıldı. Yüzlerce aydın, zindanlara düştü. Hâlâ çoluğundan çocuğundan uzak, çile dolduranlar var. Şimdi, A.P. kongrelerinde, kürsüye fırlayıp: «Biz D.P. nin devamıyız» diye çalım satanlar, sadece şüpheleri ve öfkeleri kendi üstlerine çekmekte ve partilerine, iktidara giden yolu tıkmaktadırlar...

Bu kalem, ne C.H.P. nin şakşakçısıdır, ne A.P. nin ıslıkçısı...

Ben, elli yıllık yazı hayatımda hiçbir basın zorbasından yılmış değilim. Böyle adam henüz çıkmadı karşıma... Düşüncelerimi hiç kimseye sövmeden, ama hiç, hiç, hiç kimseden de yılmadan, ömrüm oldukça yazacağım.

İki kafanın çarpışmasından, elbet ışık çıkar. Bunu kim istemez?.. Ama bana toslayan kafa değil de balkabağı olursa, Cenap'ın dediği gibi, okuyucularımız, bereketli bir ışık yağmuru yerine gülünç bir çekirdek serpintisi görürler...

İzmir ve Ankara gazeteleri ile benim burada görecek hesabım yok. Çok şükür Türkiye'mizde mahkemeler var, hâkimler var ve benim de avukatlarım var!

Y. Z. O.

Sabreden derviş!

ASLINA bakarsanız, bugün iktidarda olmak bizim hakkımızdır, iktidarın hakikî sahibi bizleriz. Şu anda iktidarda bulunmuyorsak bu, bizim küçük bir şanssızlığımızdandır. Tamamiyle de şanssızlık denilemez, bizim de küçük bir kusurumuz olmadı değil.

Biz ihtilâli yapmış ve iktidarı ele geçirmiştik; fakat ne yazık ki ihtilâli yaptığımızı ve iktidarı ele geçirdiğimizi kimseye duyuramadık. Kimsenin haberi olmadan ve millete duyurulamıyan bir ihtilâl hiçbir işe yaramıyor.

Düşününüz, bizim için ne fecî bir durumdu: Bir gece içinde ihtilâli yapıp, hükûmeti tamamiyle, evet tamamiyle ele geçiriyoruz, fakat iktidarı aldığımızı millete duyuramıyoruz.

İHTİLÂLİ NASIL YAPTIK?

AZİZ NESİN

Emin olunuz, biz her şeyi önceden inceden inceye hesaplamıştık, en küçük ve uzak bir ihtimali bile gözden uzak tutmamıştık. Tarihteki ihtilâllerin hiçbirisi, bizimki kadar dikkatle hesaplanmamış ve yanlışsız yapılmamıştır. Yalnız bir tek şeyi unutmuşuz: Takvime bakmayı... Takvime bakmış olsaydık, haziran ortalarının Övreke'de az da olsa yağışlı geçtiğini görecektik. Her nasıl olmuşsa, ihtilâl telâşı yüzünden komitedeki arkadaşlardan hiçbiri radyodan hava raporunu dinnlemeyi de akıl edememiş. Meteoroloji Müdürlüğüne telefon edip hava durumunu sormayı da düşünemedik.

Bizim Övreke'de genellikle temmuzun ortalarında birazcık yağmur serpelemesinin ne deri kalmış bir ülkede birazcık yağmur serpelemesinin ne demek olduğunu bilir misiniz: Bütün hayat durur... Birkaç damla yağmur düşer düşmez radyolar çalışmaz, telefonlarda konuşulmaz, havagazı, elektrik ve sular kesilir, vapur, tiren, uçak, otobüs, otomobil, yani hiçbir taşıt işlemez. Oysa biz, ihtilâl için tam da temmuz ayını uygun bulmuştuk. Çünkü Övreke'de temmuz ayı çok sıcak olduğundan, başkentimiz Matrakopolis hemen hemen bomboş kalır; yalnız günlük geçim derdine düşmüş olan yoksullar bulunur. Nazırlar ve bütün hükûmet erkânı ve Övreke'nin tanınmış kişileri, sıcağa dayanamayan muhterem aileleriyle birlikte, havalanmak için ya yaylâ şehirlerine, ya da kıyı kasabalarına giderler. Temmuz ayında Övreke'nin başkenti Matrakopolis'in hükûmet dairelerinde resmî dairelerin kapılarındaki sandalyelerde uyuklayan odacılardan başka hiç kimsecikler kalmaz; yani hükûmet bomboştur. Bu durumda, ihtilâl yapmak, hükûmet dairelerindeki odaların kapılarını açıp içeri girmekten başka bir şey değildir ki, bunu da can sıkıntısından «Hadi bu gece ihtilâl yapalım arkadaşlar!» diye aklına getiren herkes yapabilir.

Gördüğünüz gibi her şeyi inceden inceye hesapladığımız halde, nasıl olup da Övreke'de temmuzda yağmur çiselediğini unutmuş olduğumuza hâlâ şaşmaktayım. Ne budalalık Allahım!

Ben, miralay Ebülhicab ve mülâzımıevvel İbnibevval ile birlikte Radyoevini zaptedecektik. Birinci Ferik Hüseyn El Matraki Paşa da üç arkadaşla birlikte Hüsn-ü Lezzet lokantasını zaptedecekti. Kaymakam Mehammed Merdibani de dört arkadaşla birlikte Postaneyi ve yatılı kız lisesinin yatakhanesini zaptedeceklerdi. Stadyumla salhanenin zaptı Hayyam Paşa ekibine verilmişti.

Kısacası, bir ihtilâlde zaptedilmesi gerekli en önemli yerler için aramızda ödev bölümü yapmıştık. Hattâ dördüncü sınıf askerî muamele memuru Kör Hamidullah Bey de (şimdi emeklidir) cezaevini zaptedecek ve şayet ihtilâl muvaffak olmazsa, cezaevinde en iyi yerleri kendi eliyle bizim için ayıracaktı. Yani ihtilâl inceden inceye hesap edilmişti.

Saat tam sıfır, sıfırda harekete geçecek ve bütün devlet dairelerini işgal edecektik. İhtilâl komitesinden miralay Şehabülcenab «Merkez Bankasını zaptetmiyelim» deyince ferik Ebülfeddal «Niçin?» diye sordu. Miralay Şehabülcenap da «İşe yaramayan dairelerin zaptı ile boşuna kuvvet harcamıyalım» dedi. Bu teklif kabul edilince, işe yaramayan dairelerden Maliye Nezareti, Belediye, Nüfus ve İstatistik Umum Müdürlüklerinin zaptından vazgeçildi. Hiçbir işe yaramayan resmî daireler sayılırken, işe yarayanının olmadığı anlaşılınca Miralay Ebülhicab «İşe yaramıyor diye resmî daireler zaptedilmiyecekse, bu takdirde ihtilâlden de vazgeçmek icap eder» deyince kaymakam Behlûl «Arkadaşlar, unutmayınız ki, işe yarar bir resmî daire bulunmadığı için biz bu ihtilâli yapıyoruz» dedi. Böylece niçin ihtilâl yapacağımız da anlaşılmış oldu.

Arkadaşlar, bütün daireleri zaptettiklerini bana telefonla bildirecekler, ben de ihtilâlin muvaffak olduğunu radyodan Övreke'lilere duyuracaktım. Benim sesim gayetle davudî olduğundan radyoda konuşmak görevini arkadaşlar bana vermişlerdi.

Tam harekete geçeceğimiz sırada mülâzımıevvel İbnibevval «Bakalım Amerikalılar bu ihtilâle razı mı?» Amerikalıların rızası hilâfına hiçbir ihtilâlin muvaffak olmak ihtimali yoktur» dedi. Benim de aralarında bulunduğum dört kişilik bir heyet Amerikan sefirine müracaata karar verdik. Biz Amerikan sefirinin yanına girerken, beş kişi de yanından çıkıyordu. Elimizi çabuk tutmazsak, başka bir grupun bizden önce davranıp ihtilâl yapacağı anlaşılıyordu. Sefir bizi gayet iyi karşıladı. Sefirle Amerikanca konuşan arkadaşımız bize «Yahu arkadaşlar, siz şu aksiliğe bakın, ihtilâlin Amerikancası bir türlü aklıma gelmiyor, bilen var mı?» dedi. Ben biliyordum ama, o anda heyecandan unutuverdim, benim de aklıma gelmedi. Ve ne yazık ki, sefire bir şey yapacağımızı söyledik ama, yapacağımız şeyin ne olduğunu anlatamadık. O zaman ben el işaretleriyle sefire ne yapacağımızı anlatmaya çalıştımsa da, sefir hazretleri benim el işaretlerime yanlış mâna vererek fena halde bozuldu. Sefire güçlükle meramımızı anlattık. Sefir «Muvaffak olursanız sizi destekleriz, olamazsanız yine şimdiki hükûmeti destekleriz» dedi.

Amerikan garantisini de aldıktan sonra ihtilâli yapmak için hepimiz işlerimize dağıldık.

Hiçbir mukavemetle karşılaşmadığımız için, elimizi kolumuzu sallıyarak Radyoevinden içeri girdik. Arkadaşlardan gelecek telefon haberini beklemeye başladık. Kararlaştırdığımız zamanı üç saat geçmiş olduğu halde hiçbir telefon haberi gelmeyince hem meraka hem telâşa düştük. Arkadaşlarımız yakalandılarsa, bizi de burda kıstırıp enseleyebilirlerdi. Hükûmet kuvvetleri «Burda işiniz ne?» diye bize sorarlarsa, bir tedbir olmak üzere konser vermeye geldiğimizi, marşlar çalacağımızı söylemeye karar verdik. Aksiliğe bakınız ki, aramızda çalgı çalmasını bilen de yoktu. Odaları dolaşarak elimize geçen çalgıları aldık. Ben bir ut bulup kendimce meşke başladım. Bir arkadaş def, biri de adını bilmediğimiz bir saz geçirdi eline.

Miralay Ebülhicab'a,

— Gidin bakın, arkadaşlar hükûmeti zaptetmişler mi? dedim.

Miralay son derecede askerî adımlarla gecenin koyu karanlı-

Birleşmiş Milletler askerlerinin Kıbrıs'ta asayişi temin ettiğinin resmidir!..

ğına daldı, gidiş o gidiş... Ondan da bir haber çıkmayınca Mülâzımıevvelî gönderdim. O da dönmedi. İhtilâlin fiyaskoyla sonuçlanması ihtimaliyle titremeye başladım. En iyisi hemen gidip hükûmet makamlarına ihtilâli ihbar ederek paçamı kurtarmaktı. Ben bunları düşünürken yanımda kalan son arkadaş,

— Bu saate kadar arkadaşlarımız hükûmet makamlarını zaptetmiş olmalıdırlar, siz radyodan iktidarı ele geçirdiğimizi ve memlekette hiçbir değişiklik olmayacağı için vatandaşların telâşa kapılmamalarını ilân ediniz... dedi.

— Radyoda bunu söylemek kolay, dedim, ama arkadaşlarımız yakalanıp şimdi hapse atıldılarsa, bizim radyodan hükûmeti ele geçirdiğimizi söylememiz komik olmaz mı?

Biraz sonra da elektrikler söndü. Sigorta attı zannettik, fakat cereyanın kesildiğini anladık.

Kendimi sokağa attım. Sokaklarda tek ışık yoktu. Binecek taşıt da olmadığı için yaya olarak Başnezarete gittim. Miralay Ebülfeddal ordaydı.

— Ne oldu ya Ebülfeddal? diye sordum.

— Yakaladım... dedi.

— Kralı mı yakaladınız? dedim.

— Hayır, dedi, bizden başka bir ihtilâl komitesi daha varmış, onlar da bu gece ihtilâl yapacaklarmış, hükûmet erkânından önce onları yakaladık. Bizden başka hiç kimsenin ihtilâl yapmasına müsaade etmiyeceğiz.

Az sonra gelen haberlerden o gece birbirinden ayrı dört komitenin ihtilâl için harekete geçtiği anlaşıldı.

Miralay Zührevî'ye,

— İhtilâlin yapıldığını niçin bana telefonla bildirmediniz? dedim.

— Nasıl bildirelim, telefonlar işlemiyor... dedi.

— Bütün telefon hatlarını kesmiyecektiniz...

— Biz kesmedik, akşam üzeri biraz yağmur çiselemişti ya, ondan bütün telefonlar kesildi.

— Otomobille birini gönderip haber veremez miydiniz?

— Sana yağmur çiseledi diyoruz, anlamıyor musun, yağmur çiseleyince taşıtlar işlemez Övreke'de, bilmiyor musun?

— Peki şimdi ne yapacağız, milletin iktidara geçtiğimizden haberi bile yok...

Miralay Zührevî, harekât haritasını masaya sererek üstüne satranç takımını koydu, Ebülfeddal'a,

— Zihnim o kadar karıştı ki, iki el satranç oynamazsam kendimi toparlıyamıyacağım, hadi buyrun satranca albayım... dedi.

Millete iktidara geçtiğimizi radyodan bildirmek üzere radyoevine gitmek için yola çıktım. Yolda binbaşı Habibî ile karşılaştım. Zavallı binbaşı Habibî, yoldaki çamurlardan korumak için papuçlarını çıkarıp kolunun altına almıştı. Beni görünce,

— Şu halime bak, dedi, bizi ihtilâl yapmak zorunda bıraktılar...

Binbaşı Habibî, Hazine Nezaretini zaptettiğini, fakat hazine boş olduğu için başında nöbetçi

Kemal Satır CHP. Kongresinde Türkiye'nin iktisadî durumunun gittikçe düzeldiğini rakamlarla anlattı. (Gazeteler)

— Kemal Satır ne doktorudur?
— Anlaşılan iktisat doktoru olacak!..

bile bırakmadan iki nezareti daha işgal ettiğini söyledi. Ferik Hayyam Paşa da,

— İhtilâlin bu kadar kolay olduğunu bilseydim, bunca yıl beklemez, daha zabit vekili iken ihtilâli yapar, birden müşir rütbesine terfi ederdim... dedi.

Yolda buluştuğumuz arkadaşlarla birlikte «Dürriyemi aldatması kolay mı?» marşını söyliyerek radyoevine geldik. Ben davudî sesimle mikrofonda Övreke'lilere ihtilâli yaptığımızı ilân ediyordum ki, bir kaymakam gelerek,

— Boşuna bağırıp duruyorsunuz, yağmur çiselediğinden beri radyo istasyonu bozuk, teknik arıza var... dedi.

— Peki, iktidarı aldığımızı millete nasıl haber vereceğiz yahu? Vatandaşlara teker teker mektup yazarak ihtilâl olduğu ilân edilmez ya... dedim.

Ebülhicap,

— Telefonlar çalışmaya başladı, sağa sola telefonla söyliyelim, onlar da birbirlerine haber versinler... dedi. Ve hemen gelişigüzel bir telefon numarası çevirerek konuşmaya başladı.

Biz ihtilâlciler hepimiz birbirimizi kontrol altında bulundurduğumuz için, Ebülhicab'ın neler konuştuğunu paralel telefondan dinliyorduk.

Ebülhicab,

— Biz, ihtilâl komitesi... dedi.

Telefondaki uykulu ses,

— Ne? Ne komitesi? diye sordu.

Sonra aralarında şu konuşma geçti:

— Şu anda iktidarı ele geçirmiş bulunuyoruz...

— Hay Allah sizden razı olsun... Biz de kimi bulsak da iktidarı devredip şu belâdan kurtulsak diye düşünüp duruyorduk... Sen kimsin?

— Ben ihtilâl komitesinden miralay Ebülhicab... Hükûmeti ele geçirdik haberiniz olsun ve hemen başkalarına da haber verin...

— Orası neresi?

— Radyoevi... Sen kimsin?

— Ben sadrâzam Muhtar Paşa...

Miralay Ebülhicab «Nee?» diye bağırarak düşüp bayıldı. Yağmur yüzünden telefon hatlarında melânj olmuş, bir vatandaşla konuşuyorum diye, sadrâzama ihtilâli ihbar etmişti.

Mülâzımıevvel Mehammed,

— Şu rezildiğe bak, iktidarda olduğumuzdan kimsenin haberi yok... dedi.

Hayyam Paşa,

— İktidarı bırak, işmdi gelip hepimizi tevkif edecekler yahu... dedi.

— Sadrâzamı neden tevkif etmediniz? diye sordum.

— Yağmur yüzünden arabalar işlemiyordu yollarda... dediler.

Hemen ordan hepimiz bir yana sıvışıp vazifelerimizin başına koştuk. Ben de Müdafaa-i Nefis Nezaretindeki odama gidip, mahrem evrak dosyasındaki işlerime daldım. Biraz sonra Nazır hazretleri beni odasına çağırıp,

— Gizli servislerden aldığımız habere göre, dedi, bu gece yağmur yağmazsa bir ihtilâlci gurupu darbe-i hükûmet yapacakmış. İşte raporlar... Acele tahkik ediniz.

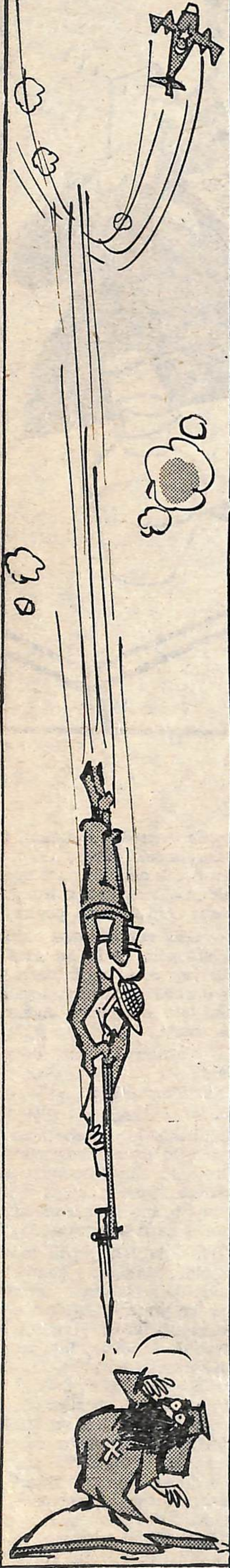
— Yakalayalım mı? diye sordum.

Nazır hazretleri,

— Ne münasebet? diye bağırdı, bilâkis hiç haberimiz yokmuş gibi davranacağız ki, ihtilâli yapıp hükûmetimizi bu iktidar belâsından halâs etsinler. Yalnız bizim kaçmamız için tayyareler hazır bulunsun...

Biz o ihtilâli yapalı tam beş yıl oldu. Hakikatte şimdi bizim iktidarda olmamız gerekirdi, ama ne yazık ki iktidarı devirip ele geçirdiğimizi millete duyuramadık. Millete duyuramadıktan sonra iktidarın sahibi olmuşsun kaç para eder. Zavallı Övreke'liler, şimdi başlarında bulunan hükûmetin beş yıl önce devrildiğini bile bilmiyor da, onları sahici hükûmet zannediyor. Övreke'de ihtilâl yapacaklara, yağmursuz bir geceyi seçmelerini ve kolaylık göstermesi için de hükûmete ihtilâl yapacaklarını gizlice ihbar etmelerini tavsiye ederim.

Aziz NESİN

Tepeden inme!

PAZARTESİ :

Basınımızda çok önemli bir konunun tartışması yapıldı. Ve siz bu satırları okuyuncaya kadar da bir sonuca bağlanmış olur. Mesele şu:

Fâtihin mezarı açılmalı mı, açılmamalı mı?

Bazı tarihçiler Fâtih'in zehirlenerek öldüğünü iddia ediyorlar. Bu iddianın doğruluk derecesi mezar açılınca belli olacakmış. Yani bir bilim dâvası.

Ama bizde bilim dâvası, bilim dâvası olarak kalır mı? Hemen eller kollar sıvandı, kalemler törpülendi. Demagoglara gün doğmuştu çünkü... Feryada başladılar:

— Mübarek Padişahın mezarını açmak ölüye saygısızlıktır.

Çok akıllı bir yazar da:

— Açılamaz... Çünkü İslâm dinine aykırıdır... diye tutturmaz mı?

Eğer bilim adamları açılmasına lüzum görürlerse, niçin açılmasın? İslâm dini bilim çalışmalarını engelliyecek din midir?

Bırakınız bilim çalışmalarını, adliyenin çalışmaları da bundan böyle kısıtlanacak demek... Hiçbir mezar açılmıyacak. Çünkü ölülere saygısızlık sayılacak adlî çalışmalar. Hani bir:

— Ört ki ölem... sözü var ya, inanınız ki tam geri kafalar için söylenmiş.

SALI :

Mezar, ölü... sevimsiz konulardır bunlar. Bir mizah dergisine pakışmazlar. Ama biz işi acıya değil tatlıya bağlamak için açtık konuyu. Ölümle pek oynaşmağa gelmez. La Rochefoucauld:

— Güneşle ölüme dik dik bakılmaz... demiş.

Bakılmaz ya... Ama bakanlar da var. Gazetelerin yazdığına göre Afrikanın Kuzey Rodezya bölgesinde bir kadın peygamber türemiş. Adı Alice... Bu Alice peygamberin müritleri, müthiş kişiler... Ölümden korkmuyorlar. Ölümün üstüne üstüne gidiyorlar. Ahir zaman peygamberi hepsini öğütlemiş:

— Size kurşun attıkları zaman «jerico» diye bağırın kurşunlar su kesilir.

Şimdi bu mezhep, Kuzey Rodezyada, hükûmet kuvvetlerinin başına belâ kesilmiş. Adamlar ölüyorlar; gözlerini kırpmadan öldürüyorlar. Kadın peygamber de hükmünü yürütüyor. Sanki Hasan Sabbah'ın hikâyesi Yirminci Yüzyılda yaşanıyor. Cennet diye diye kendini ölüme atıyor müritler... Oysa Şeyhülislâm Yahya ne demiş:

«Unuturlar seni biçâre heman ölmeyi gör»

Bu dünyadakiler unutur, ya öteki dünyadakiler?

Orası da şüpheli canım... Kadın peygamberin müritleri «Paso» diyerek troleybüse, otobüse binen sivil polisler gibi bedavadan Cennete girecek değiller a...

ÇARSAMBA :

Leyleklerle kargalar savaşını yazıyor gazeteler... Sakaryanın Mekece köyünde on saat süren bir savaştan sonra leylekler kargalara yenik düşüp kaçmışlar.

Hacı Leylekler'in kara kargalara yenilmeleri, doğrusu ya insanı üzüyor. Karga nedir ki, kötü kötü bağıran bir sevimsiz kuş. Ata sözlerimizde bile karga için güzel deyişler yoktur:

— Besle kargayı oysun gözünü...

— Garga öküzün başını kendi çıkarı için bitler...

— Karga kekliği taklit ederken yürüyüşünü şaşırmış...

Peki, leylek için iyi şeyler mi söylemiş atalar:

— Leyleğin ömrü lâklâkla geçer... demişler. Buna rağmen leyleğin Hacı leylek olması itibarını artırmıştır. Ömrü lâklâkla geçen nice hacılar gibi leyleğin de hatırı sayılmış, saygı gösterilmiş, evin damına yuva yapması uğur sayılmıştır.

İşte bu leyleklerin, o kara kargalardan dayak yemesi ne demek?

Bundan sonra leylek gördükçe:

— Vah vah, diye acınacağız, kalıbının kuşu değilmiş meğer, o uzun gagası hiçbir işe yaramazmış, o uzun bacakları da faydasızmış.

PERŞEMBE :

Hür Sasyalist partisi lideri Fıstıkçı Cahit Topgülle partisini feshetmiş. Zaten bir tek üyesi olan partisinin merkezindeki levhayı denize atarak bu işe son vermiş.

Daha birkaç hafta önce Yeni Türkiye Partisi İstanbul İl üyeleri de bir plâj gazinosunda yaptıkları basın toplantısıyla il teşkilâtını feshetmişlerdi.

Denizle siyasi partiler arasındaki yakınlığı:

— Devlet malı deniz, yemiyen domuz... özdeyişiyle anlatanlar çok olduğu için bu basın toplantılarının deniz kıyısında olmasını kimse yadırgamadı. Hele fıstıkçı Cahit'in parti tabelâsını suya atışı boşuna değil. Umutların suya düşmesi bundan daha iyi anlatılamaz

Hem bu fıstıkçı Cahit Türkiyeyi kalkındırmak için nasıl bir plân teklif ediyor biliyor musunuz:

— «Bütün camileri fabrika yapmalı, hazır minareler de baca olur.»

Tövbe, tövbe... Siyaset ne günlere kaldı! Ve ne ellere kaldı! Politikacılar ektiklerini biçiyorlar: Ha gayret!

CUMA :

Son günlerde gazetelerde birbirine benzer haberler çıkıp duruyor. Tarih tekerrürdür diyenler, günlük hayatın bile tekerrür olduğunu biliyorlar mıydı acaba?

Gazetede durmadan tekerrür eden haber şu:

— Artist yapacağım diye genç kıza önce tecavüz ettiler, sonra da sattılar!

Hikâye bilindiği gibi: Kız on beş yaşında, taşradan artist olmak emeliyle kaçıp İstanbula gelmiş. Ve maceranın sonu, ya Sirkeci otellerinden birinde, ya da Beyoğlunun arka sokaklarında bitiyor. Şimdiye kadar:

— Şöhret yolu rejisörün yatak odasından geçer... deniyordu.

Anlaşılan iş genişlemiş. Rejisörlerin fahrî asistanları sayesinde yatak odasının sayısı artmış.

Hey gidi beyaz perde, yüzünü seyretmek bir şey değil, asıl arkanda oynanan oyunlar, aynı senaryonun bitmez tükenmez tekrarında günleri geçirip gidiyor.

CUMARTESİ :

Bilmiyordum, yeni okudum. Özdemir Asaf'ın Cemal Nadir ve Neyzen Tevfik için iki şiiri varmış. İkisinin de portresini o kadar güzel çizmiş ki Özdemir, Cumartesi gününü sevinerek kendisine veriyoruz. Önce Cemal Nadir için yazılanı sunalım:

Bir adam geçti kendi çizgilerinden
Katmalı katmalı günlere dolan
Gitmenin kalmaya açılan kapısından
Bir adam geçti, kırk beş yılı da adam.

Ve Neyzen Tevfik'in portresi:

Bütün metrelerin ve santimlerin,
Bütün kiloların ve gramların,
Bütün rakıların
Ürktüğü adam.

PAZAR :

Bir vezir padişahtan çok korkarmış. «Aman ola ki padişahın işinde ve görevinde bir kusur işlemiyeyim...» diye gece uykuları kaçarmış. Öylesine titiz, öylesine dikkatli...

Bunu gören Şeyh Saadi:

— Vezir padişahtan korktuğu gibi Allahtan korksaydı melek olurdu... diye yazıyor.

O günden bugüne değişmiş çok şey yok... Padişaha değil, ama âmirine yaranacağım diye uykuları kaçan, ikbalini dünya yüzünde kendisine emredenlere bağlıyanlar az değiller, çoğaldılar bile... En küçük memurundan, en büyüğüne kadar böylesine tiplere raslamak zor değildir.

Kanunları ve adaleti bir yana bırakıp da efendilerine göre ayaklarını denk alanlardır ortalığı berbat edenler... Bunlar üstlerinden korktukları gibi Tanrıdan ve vicdanlarından korksalardı, dünya cennet kendileri de melek olurlardı. Hey gidi koca Şirazlı Saadi... Yerden göğe dek haklısın.

Lekeli adam!

Kalk mumya yürü!..

Onun da bir sonu vardı tabiî.. Sıkı yönetimin... Şimcik gevşeğine geçtik: Gevşek yönetime! Geçmedik mi?.. Bir aydanberi!

Alışmıştık sıkı yönetime... Ben şahsen nasıl oldum bilir misiniz sevgili okurlarım, sanki içi boşaltılmış, sargılar içinde bir mumyaymışım da, birden sargılarımı bir el gevşetmiş, ve bir ses: «Kalk mumya, yürü» demiş!

İçi boş, fakir mumya, nasıl yürüsün şimcik, sımsıkı sargılarını arıyor, dağılmamak için!

Gevşek yönetimden sıkısına geçmek te sıkıntılı olmuştu. O havaya bir türlü giremiyordu insan da, ne sivridireniyordu havaya, suya... Aman ne sivri, ne kirpi, ne dikenli yazılar yazıyordum da, görmüş geçirmiş Akbabanın görmüş geçirmiş gagası bu sivrilikleri, bu kirpilikleri, bu dikenlikleri ayıklıyordu hiç ıska geçmeden, amma hiiç!...

Şimdi öyle yazılar yazmak istemiyor canım, törpüldüm herhalde. Karşıma çıkan bütün «nizam»larla barışık yaşamak istiyorum, her ne kadar karşıma belirli «nizam» çıkmıyorsa da...

Neyse sana da geçmiş olsun Akbaba, bana da... Gevşek yönetimde beni o kadar didiklemiyeceksin di mi?... Bak ben çünkü birkaç haftaya kadar kendimi toparlayı toparlayıverir, gene sivrileşmeğe, kirpileşmeğe başlarım!..

Bu kaçıncı bahar?

Süzgün Turizm Bakanı, kafasını ve bütçesini denkler ve bir elbise yaptırmağa karar verir. Fellik fellik terzi arar, ucuzundan!

— «Beş senedenberi elbise yaptırmıyorum da, terzi nedir unuttum...»

Eski gazeteci arkadaşlarından Kemal Bağlumu çağırır yardımına:

— «Yahu bir terzi biliyor musun?. Şöyle ucuz diken...»

— «Abiii... beş senedenberi elbise yaptırmıyorum da... terzi nedir unuttum... bir soruşturayım!»

Soruşturdukları da tabiî kendi cinsindendir, ne kara borsa refahıyla ilgili, ne döviz getirim götürümüyle işkilli. Aldığı cevap ta, hep kendi vereceği cevaba yakındır!

— «Abiii! Beş senedenberi elbise yaptırmıyorum da... terzi nedir unuttum!»

Göğüş biraderim, Kemal biraderim ve diğer biraderlerim, siz gene ufak bir dürtüklenmeyle tekrar hatırlanacak bir şeyi unuttunuz. Ya biz, ya bizler?.. Hiçbir dürtüklemeyle geri gelmiyecek, neleri neleri unutmadık ki aynı sürede!

En güzel tahlil!

İnönü bir gün hiç sevmediği bir Bakanı savunuyormuş. Herkes «yahu nasıl oluyor» diye bükülür durumuş. Paşayı ilikten (ilkten yazılmasın n'olur!) tanıyan biri:

— «Şaşmayın» demiş... «Savunurken hangi deyimleri kullandı, sadece onu bana söyleyin...»

— «Benim bakanımı nasıl hırpalar?..» (Artık o densiz ve cesur hırpalayıcı kimse!)

— «İşte mesele bu... İnönü «benim» dediğinin savunmasını ölesiye yapar. Benim dediği ister fikir, ister iktidar, ister bakan, ister aile efradı olsun... Mesele ona «benim» dedirtebilmek!..»

Hey, hışt, her cins gafiller, neden yapacağınız için, edeceğiniz için, varlığınız için, kişiliğiniz için, fikirleriniz için, evvelâ «benim» dedirtmiyorsunuz Paşaya?... Heeey, hiiişt, gafiller!..

Taannüt sensin!..

Madam Sofiça, adıyla sanıyla, saçıyla, bıyığıyla, tam Ermeni dudusu dediğimiz tipi canlandırırmış. Türkçeyi daha doğrusu Osmanlıcayı da pek iyi sindiremediğinden içine, her kelimeyi şüpheyle karşılarmış ve hırçınlaşırmış. Meselâ ediplerimizden biri bir gün Anadolu Kulübünde: «Taannüt etmenin mânası yo madam Sofiça» diyiverecek olmuş.

Madam Sofiça, adıyla sanıyla, saçıyla, sakalıyla bir bakmış edibimize, bir madam Sofiçaca bakmış ve yapıştırmış:

— «Taannüt sensin!..»

İnsana öyle geliyor ki, bazı politikacılara: «Müsamahanız yok mu, vicdanınız yok mu, pişmanlığınız yok mu?» dendiğinde, bir Sofiça yaylım ateşi açıp:

— «Vicdan sensin!»

— «Pişmanlık sensin!» diye yapıştırı yapıştırıvereceklerdir... Öyle geliyor insana!

Memed Alinin yaş günü!

Her yaz, bir ay Şileye giderim. Tek sadakatımdır Şile... Ve her yaz beni misafir eden yer hakkında birkaç teşekkür satırı yazmak isterim... Düşünürüm neden bahsedeyim diye...

Dünyanın en üzel, en temiz, en kaprisli denizine maliktir Şile, amma bunu herkes biliyor... En ince de kumuna, bunu da herkes biliyor!

Bilmedikleri şey... Orda yaşamayınca bilinmez...

Size oranın havasını anlatmak için bir ufak sahneyi anlatayım.

Değirmen lokantası... Gelenek tutmağa başlıyan bir lokanta... Büyüdükçe büyümüş, büyükçe büyümüş... Daha bitmemiş bir otelin altında... Otel bitince, çok rağbet olacak otele... Ben de daha rağbetsiz yerlere göçeceğim!...

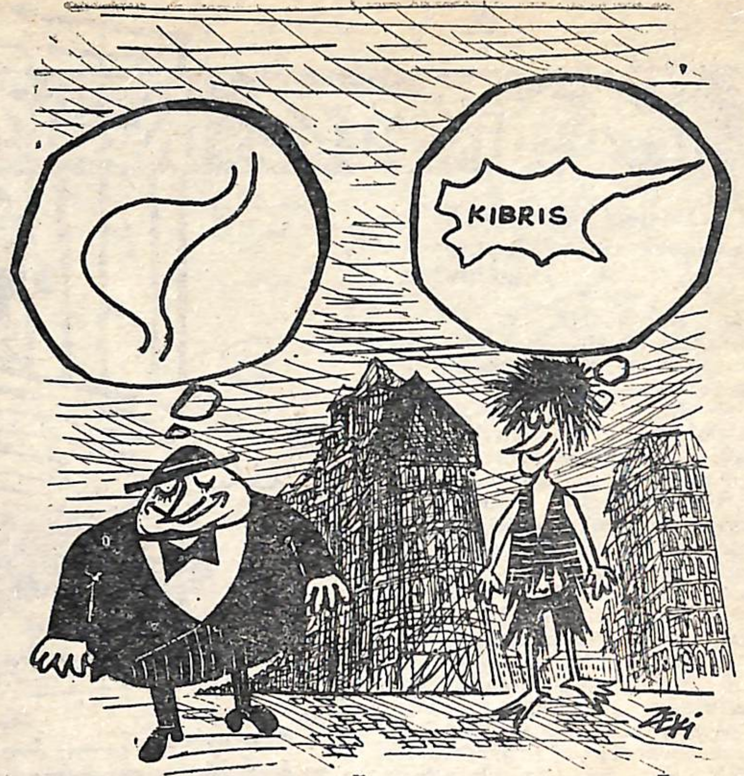
Otelin pencereleri denize bakıyor. En itibarda masasında bir grup. Zarif zarif, ince ince, yanık yanık (güneşten) hanımlar... Her sınıftan... Artisti (artistler çok rağbet ediyorlar Şileye...), memuru, iş adamı... Grbuun ortasında bir adam. Burnu kırmızı, sırtında karolu ve yeni giyilmişliğin hamlığını taşıyan bir gömlek! Adam yaşlıca, çile görmüşce... Gülüyor.. Arada bir sallanıp dikilerek kadeh kaldırıyor. Masadaki zarif zarif, ince ince, yanık yanık hanımlar, o içtikçe keyifleniyorlar kendi susuzlukları giderilmişçesine!

— «Kim bu» dedim bir garsona...

— «Şilenin çöpçüsü Memed Ali! Bugün yaş günü de, lokantanın sahibi, onu akşam yemeğine dâvet etti. Hediyeler de verildi kendisine paket paket... E tabiî, yirmi beş senedir burada hizmet ediyor...»

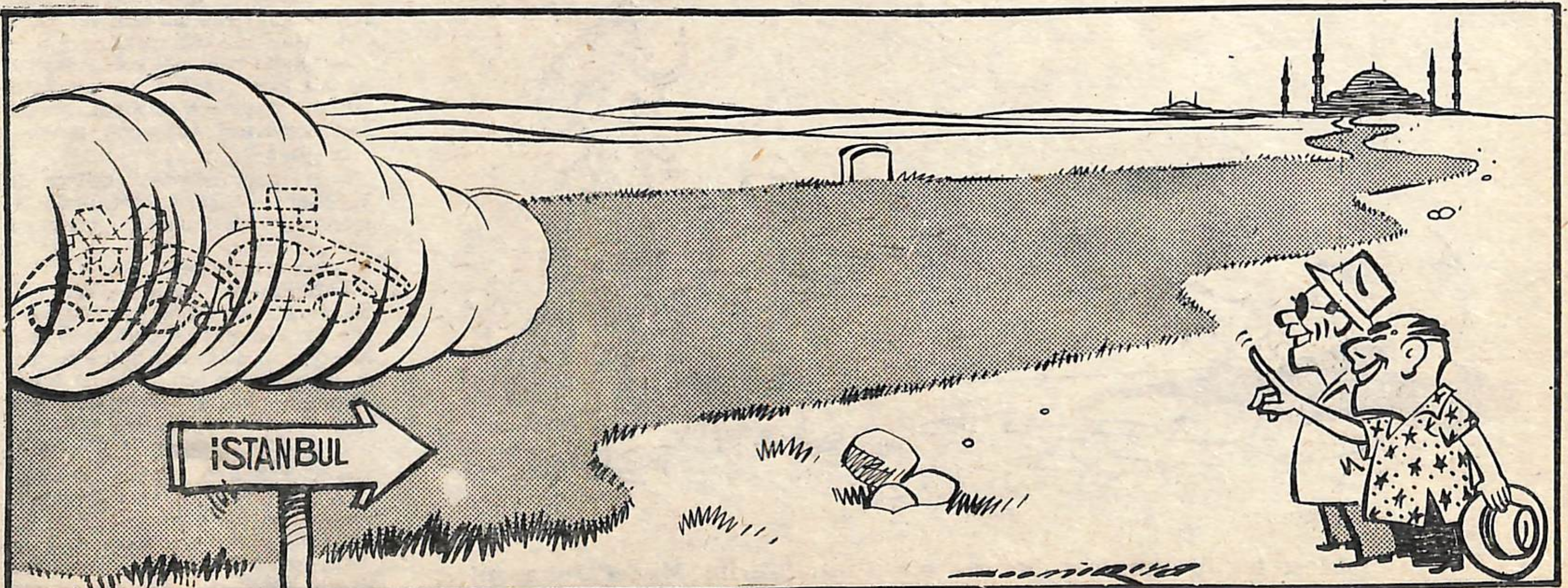
İşte Şile bu!.. Yirmibeş sene hizmet edenlerin kadrini bilir bir Şile... Darısı Ankara'nın başına derim... «Görülen lüzum üzerine!»

Nimet ARZIK

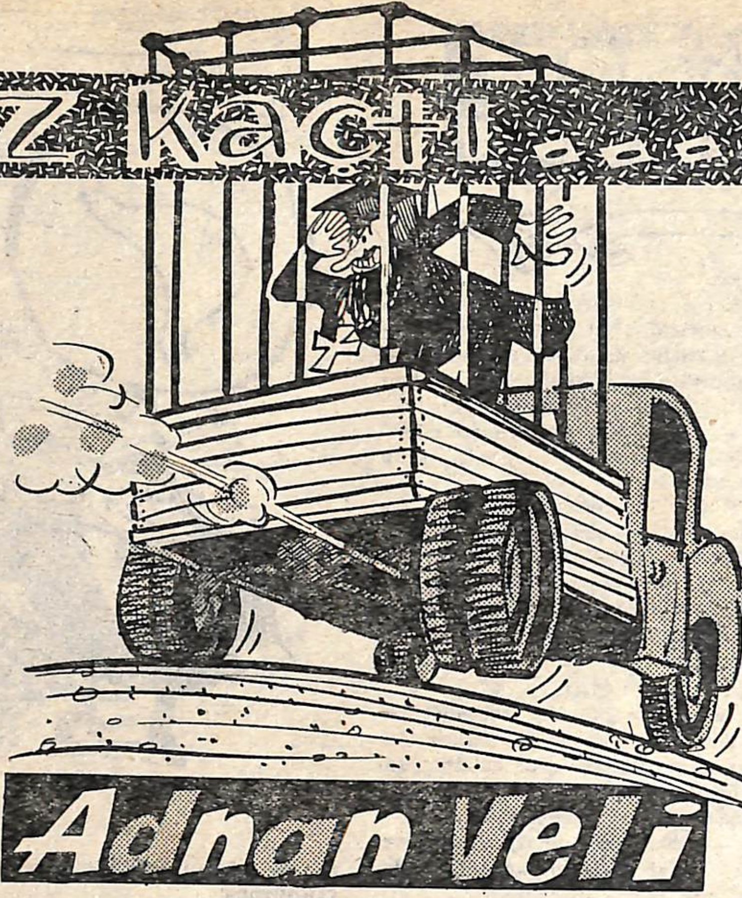
Yazısız

Turist otomobilleri Edirne — İstanbul yolunda tozdan boğuluyorlar... — Gazeteler —

— Galiba turistler geliyor!..

Papaz Kaçtı...

Adnan Veli

«İçişleri Bakanlığı
Yüksek Başkanlığına!
Dileğimdir:

Sayın Büyüğüm!

Bendeniz İstanbul'da, Tozkoparan yokuşunun alt tarafında, Pertevpaşa sokağında, 27 numarada oturan Hakkı adında iyi bir insanım .Arkadaşlar umumiyetle bendenize Bıçkın Hakkı adını takmışlar olup, ben de bu lâfa karşı fazla ses çıkarmadığımdan, muhitte bendenizi Bıçkın Hakkı diye tanırlar. Adım Hakkı olduğundan nâşi, hak üzere iş görürüm.

Son zamanlarda Kıbrıs'ta Çatalkuyruk keşişi Makarios adındaki papazın epi cinayetler tanzim ederek Kıbrıs'taki Türk kardeşlerimizi öldürerek çoluk çocuğun ve ihtiyarların kanına girmiş bir papazdır. Bu papazın ışlediği cinayetlerin bir tekine, bütün dünya kanunlarının verdiği ceza, onbeş yıl hapisten başlar. Kara damarları meydana çıkmış elleriyle işlediği cinayetlerin kanı dirseklerine kadar bulaşmıştır. Bendeniz bir Türk vatandaşı olarak bu papaz efendinin, dünyanın başına belâ olmak için yaptığı işleri çok yakından tâkip etmekteyim. Her ne kadar ayni işleri, bizim Dışişleri Bakanlığı da tâkip etmekte ise de, benim ettiğim takiple o takip arasında büyük bir fark bulunmakta olup, bu farkı arzedebilirim. Dışişleri Bakanlığı evvelâ takip etmekte ve sonra takip raporunu dosyaya koymaktadır. Bendeniz bir adamı takip eder eder de, vakti zamanı gelince, adamın kaba etinden içeri ,çift ağızlı Bursa işini daldırıveririm. O sebebe binaen bu papaz herifi, benim ettiğim takibin nasıl bir takip olduğunu, muhterem kıçı paskalya yumurtası gibi kıpkırmızı olduğu zaman, daha iyi anlıyacağına hiç şüphe edemem.

Sayın büyüğüm!.. Kıbrıs'ın Çatalkuyruk papazı, geçenlerde Lefkoşe'de bir nutuk çekmiş olup «Türkler Kıbrıs'a çıkarma yapacaklarmış» dediği zaman, onu dinliyen palikaryalar da, kahkaha ile gülmüş olduklarını gazetede okudum. O gülenlerin ağabeyleri bugün hayattalarsa, her birinin kıçında en azından Mehmetçiğin ya bir süngü izi, ya bir çizme izi vardır muhakkak..

Bu palikaryalar, dayak yemekten utanmazlar. Kasap dükkânlarının kapısında, her önüne gelenden tekme yiyen uyuz mahalle köpekleri bile, bunlar kadar dayak yeseydi, namussuzum adam olurdu.

Sayın büyüğüm!..

Hakkı bendenizin haktan ve hukuktan ayrılmış bir adam olmadığım herhesçe bilinmektedir. Bu papaz kâfirinin dümenleri, benim kanıma son derece dokunmakta olup, artık iki paralık bu heriflerden Türk kardeşlerimizi kurtarmak vazifesini, bendeniz, arkadaşlarla beraber üzerimize almak için karar vermiş bir durumdayız.

Bizim Hayati'nin kahvesinde konuştuğum Çiftdalak Namık, Dragonya Süleyman, Torik Zokası Kâmil, Gâvur mücellidi Nuri, Umurgasız Ziya, bir de Nirengitaşı Necati bir de bendeniz olmak üzere, Kıbrıs olaylarını iyicene takip ettikten sonra, evvel Allah bu işin hakkından geleceğimize şüpheniz olmasın. Bizim hazırladığımız nâzım plâna göre Kıbrıs'ın Çatalkuyruk papazı, çatlak kâse Makarios'u gizlice Kıbrıs'tan kaçırarak İstanbul'a getirmek için nâzım plânın birinci dönemini hazırlamış bulunuyoruz. Kıbrıs'a nasıl çıkacağımızı, Lefkoşe'ye nasıl girip papazı ininden nasıl kaldıracağımızı, şayet kendisini savunma yapmıya kalkanlar olursa, onları da nasıl haklıyacağımızı ve papazı kaçırdıktan sonra Umurgasız Ziya'nın motoruna attığımız gibi nasıl İstanbul'a getireceğimizi teker teker hesaplıyarak deftere kayıtlarını da düşmüş bulunuyoruz. Papazı kaçırıp İstanbul'a getirdikten sonra, kendisini 48 saat için arkadaşların menfaatlerine tahsis ederek üç beş kuruş bir dünyalık kazandıktan sonra ve 48 saatin hitamında, sağ salim hükûmetimize teslim etmiye de garanti vermekteyiz. İşbu mili teklifimizin kabul edilmesi halinde, her birimize ayrı ayrı pasaport verilerek Kıbrıs'a nâçiz çıkarmamızı yapmamıza müsaade buyurulmasını ve üst tarafını bize bırakmanızı candan temenni ederek ellerinizden sıkarım ve acele cevabınızı beklerim sayın büyüğüm..»

* * *

Daktilocu Yaşar, Bıçkın Hakkı'nın bu dilekçesini iki kopya yazdıktan sonra, kâğıdı makineden çıkardı. Hakkı, 16 kuruşluk pulun altını tükrüklemiş, heyecanla bekliyordu. Yaşar'ın uzattığı kâğıda pulu yapıştırdıktan sonra, tükenmez kalemle imzasını da attı. Dilekçeyi dörde katlayıp, zarf almak için köşedeki tütüncüye doğru yola çıktı.

Manav Remzi'nin önünden geçerken içeriden seslendiler:

— Hakkıııı!.. Ulan Bıçkın!.. Az baksana buraya..

Hakkı durdu, geri dönüp baktı. Dükkânın içinde Emekli Başçavuş Ali Riza, çakı ucuyla kavun yiyordu. Dilimin sonunu yutarken, Hakkı'yı eliyle çağırdı. Beriki, istemiye istemiye girdi dükkâna..

— Buyur abi!

— Hakkı be!.. Gel şuraya otur az bir şey.. İyi tevatürler duydum ben..

— Ne gibi abi?

— Şimdi bırak numarayı da, harbi konuş benimle..

— Yaniya, demek istedim ki, ne duydun?

— Hepsini duydum oğlum..

— İyi ama, ne duydun anam babam?

— Oğlum, böyle şeyler gizli kalmaz.. Dragonya Süleyma, Umurgasız Ziya, sonra daha birkaç kişi, Kıbrıs'a çıkarma yapıyormuşsunuz diye duydum..

— Doğru..

— Dahası var.. Papazı kaçırıp buraya getirecekmişsiniz..

— O da doğru..

— Peki, gel otur bakalım.. Hepimiz müslümanız Allaha şükür.. Diyelim ki papazı kaçırdınız. Burada ne yapacaksınız herifi?..

— Bak, Ali Riza abi.. Papaz 48 saat için sırf bize aittir. Ondan sonra götürüp hükûmata teslim edeceğiz..

— Anladık.. 48 saat ne yapacaksınız herifi?..

— Abicim, evvel Allahın izniyle, bir ekmek parası da biz çıkaracağız..

— Ulan, Türkçe bilmez misin sen?.. Nasıl çıkaracaksınız ekmek parasını?..

— Dur, şu sandığın üstüne ilişeyim de, her bir şeyi anlatayım sana.. Papazı İstanbul'a getirdik..

— Getiriniz..

— Bizim Kaynakçı Bedros'a güzelcene bir demir kafes yaptıracağız..

— Sonra?..

— Ondan sonracığıma, demir kafese papazı koyacağız. Koymadan önce, herifi güzelcene soyup, affedersin donunu da çıkartıp, kıçının üzerine, Amerikan marka, bol kaşıntı tozu ekeceğiz...

— Amerikan marka kaşıntı tozunu nereden bulacaksın?..

— Zincirlikuyu'da PX denen, gümrüksüz Amerikan dükkânı var ya..

— Hangi dükkân ulan?..

— Sen de cahil gibi konuşuyorsun be Ali Riza abi.. Yahu ortalıkta, tonlarla Amerikan sigarası, Amerikan konservesi satılmıyor mu?

— Eeee?..

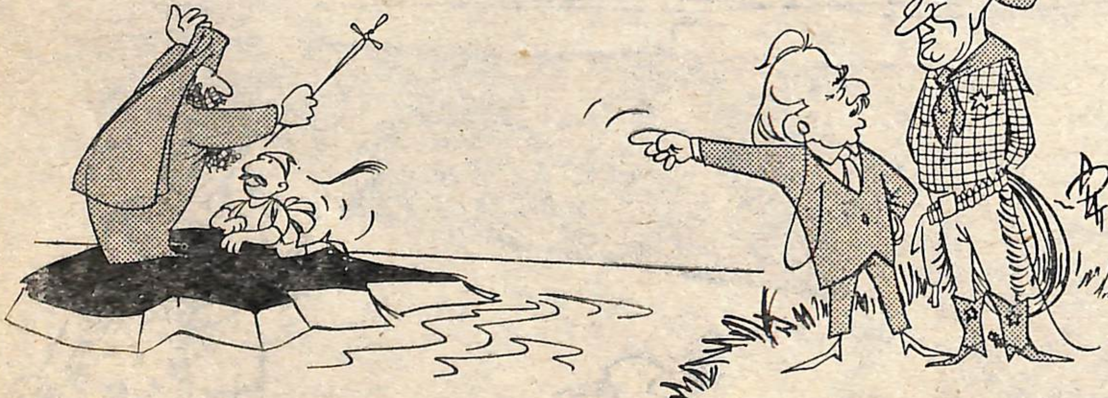
— O mallar nereden geliyor da yayılıyor ortalığa?.. Gümrüksüz Amerikan dükkânından çıkmıyor mu?..

— Ne bileyim ben?..

— Hoppalaaaa!.. Kabataş'taki araba vapuru iskelesine git, söz temsili Tophane'deki Osmanbey'deki Amerika dükkânlarına git, ağaççileği dondurmasından, kırmızı biber salçasına kadar, ne ararsan yok mu?..

— Olsa, ne olacak?

— Hah işte, o benim dediğim dükkânları besliyen esas Amerikan mağazasına PX diyorlar. Yani bu PX mağazasının asıl vazifesi, Amerikan kompostosu için, Amerikan tuvalet kâğıdı için kıvır kıvır kıvra-

— **Sen şu ipsizlere bir ip atmazsan ben ne atacağımı bilirim Mister Johnson!**

nan son derece yüksek adamlara hizmet ederekten NATO'yu kuvvetlendirmek.. Sözün gelişi, Amerikan tuvalet kâğıdı, tarçın suyuna batırıldığı için, yüksek adamların tuvalet ihtiyacından sonra ortalık misler gibi kokuyor. Böyle olunca da, Türk Amerikan dostluğu kuvvetlenerek göklere yükseliyor!

— Uzun ettin be Hakkı!.. Sen papazı anlatsana..

— İşte onu anlatıyordum da, lâkırdıya sen soğuk su kattın. Bu Amerikan mağazasında satılan kaşıntı tozları, harb-i umumi uyuzu gibi insanı 48 saat kaşındırıyor!

— Sonra?..

— Minareye çık soğan doğra!.. Abi, herifin poposuna ektik mi Amerikan tozunu?..

— Ektik!

— Koyduk mu Bedros'un yaptığı demir kafese?

— Koyduk!

— Kafesi de Boşnak Receb'in kamyonunun güvertesine güzelcene yerleştirdik. Tünel başından Taksim'e doğru yola çıktık.. Tamam mı?..

— Tamam..

— En önde Tatavla'nın lâterna takımı.. Onun arkasında Patrikhane'nin protokol müdürü.. Onun arkasında Madam Atina.. Sonra, Heybeliada Rühban okulunun fasıl takımı, onun arkasında Boşnak Receb'in kamyonu.. Kaşıntı tozu tesirini gösterince, papaz da kafesin içinde tüviste başlar mı, başlamaz mı?..

— Başlar..

— İşte o vakit ben de, elime makbuz koçanını alıp Beyoğlu caddesindeki Türk tebası urum dükkânlarından teberrû toplamaya başlıyacağım.. Sen işte o zaman, Türk tebası urumlardaki millî heyecanı bir gör bak.. Kimi üçbin verir, kimi beşbin.. Parası olmıyan da İsviçre Bankasına talimat mektubu verir.. Tünel'den Taksim'e gelinciye kadar milyonu doğrulttun mu?..

— Evvel Allah..

— İşte o kadaaaaar!.. Zaten bizim de muradımız, bir ekmek parası..

Başçavuş Ali Rıza, domates sandığının kenarından yırttığı kâğıda çakısını silerken, bakışları da, dükkânın önünde eğik duran incir sepetine takıldı. Bir süre düşündükten sonra:

— Hakkı!.. dedi. Benim sana bir teklifim var..

— Buyur abi.

— Şu papazı ,bir gün için bana kiraya verebilir misin?..

— Ne sebebe abicim?..

— Biz de üç beş kuruş çıkaralım diye düşündüm..

— Vermesine veririm ama, kaçırır maçırırsan?..

— Namussuzum kaçırmam..

— İyi ya.. Arkadaşlara danışır veririm.. Velâkin, fiyatı biraz pahalıya gelir sana..

— Nene lâzım senin?.. Ben de onu Büyükada'da gezdiririm, Kurtuluş tarafında gezdiririm, Tarabya'da gezdiririm, yaniya millî heyecanı kabarmış Türk tebalı rumların çok bulunduğu yerlerde gezdiririm!

— Sen bu papazın bir günlüğüne ne verirsin abi?..

— Bak sana müslüman işi bir lâf söyliyeyim. Bonosuz, taksitsiz 3000 kâğıt veririm.

— Allah iyiliğini versin Ali Rıza abicim.. 3000 dediğin nedir ki?.. Zaten bu işin yevmiye maliyeti bizim için on binin üstüne çıkıyor..

— Beş bin de olmadı mı?..

— İdare etmez abicim.. İdare etse seni kırar mıyım?..

— Bana bak.. Bu fiyat işini sonra konuşuruz Yalnız ki, sen bu papazı bana bir günlüğüne teslim et..

— Ederim.. Noterden bir kâğıt yaparız. Temsil, bu sabah saat dokuzda benden papazı teslim aldın diyelim. Ertesi sabah, gene saat dokuzda getirip iade edersin.. Yalnız ki, bir kalleşlik edip, söz temsili papazı, kaşla göz arasında, Ankara'ya kaçırıp İsmet Paşaya teslim etmek yok haaaa!..

— Etmem namussuzum..

— Etme tabii.. Bakarsın İsmet Paşa, hukuk mukuk diyerekten, papazı götürür, Şehir Bandosuyla tekrar Lefkoşe'ye iade ediverir!

— Tamam.. Ver elini külhanbeyi..

— Al elimi abicim..

İkisi de hararetle el sıkıştılar. Hakkı, dükkândan çıkarken, sevincini belli etmemiye çalışıyordu. İçişleri Bakanlığına yollamıya hazırlandığı dilekçeyi koyacak zarfı almak için, tütüncü Mâruf'a doğru, hızlı hızlı yürüdü..

Adnan VELİ

Üçüncü dünya harbi tehlikesi belirdi. — Gazeteler —

Dünya vatandaşı — Üçüncü golü de yedim mi hapı yuttum demektir!

Ne oldu, nasıl oldu?

Önce bir sinsi sükûn, peşinden garip fiskos,
İpleri Atinadan çekilen Makarios
Kıbrısın sahnesinde sağa, sola vurdu tos.
Bu netameli oyun ne için uzatılır?

* * *

Sıfatı keşiş iken değişti habis oldu,
«Megalo idea»nın adı «ENOSİS» oldu.
Bir değnek ki çok iğrenç iki ucu pis oldu.
Hatâ bataklığında çırpındıkça batılır.

* * *

Yunanlı dostumuzmuş. Bak Tanrının işine?
Türk demir leblebidir gelmez senin dişine.
Örneğini bulursun bakarsan geçmişine:
Bu ülke yalnız şehit kanlarile satılır.

* * *

Bu konuda bizde de kabahat değil pek az;
Ben sana güvenmeyim, sen benim kuyumu kaz..
Atasözü: «Papaza kızıp oruç bozulmaz.»
Böyle mühim dâvada milletçe dayatılır.

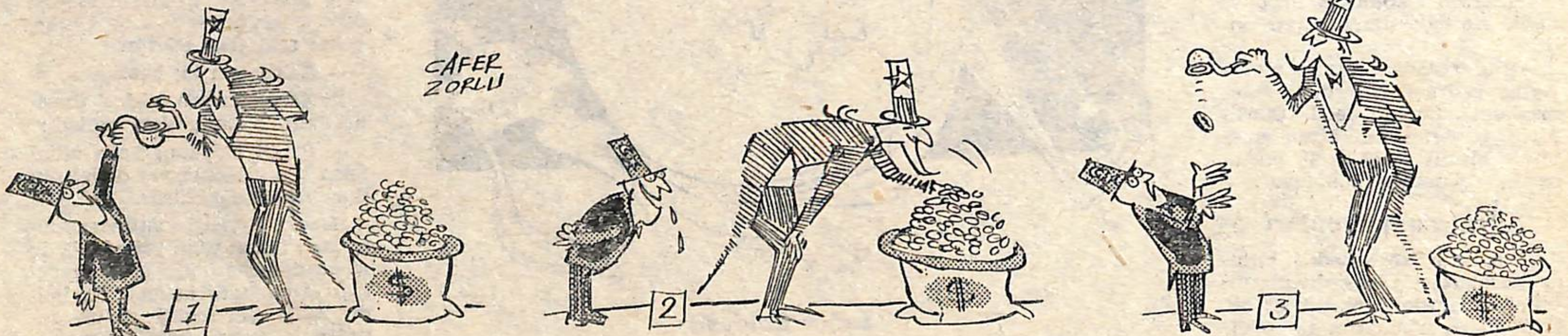
* * *

Papandreu artık kaka oldu bu şaka.
Dâvayı halledemez Grivasla EOKA
Mehmetçiğin tüfeği bazan olur falaka:
Fazla şımarıklara âlâ kötek atılır.

* * *

Kendi küpüne zarar sirke çok olursa sert.
Arkadan vuranlara bizde denilir namert.
Madem ki tarih bile tekerrürden ibaret
Sakarya, Dumlupınar yeniden yaratılır!..

Salâhattin KUTLU

Amerika'ya pipo ve lüle satıyoruz! — Gazeteler —

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Zafer silâhları

Çavuş Yani Kakuladis müthiş bir (Megalo İdea) propagandacısı idi. Daima askerlerini Türklere karşı savaşa tahrik eder, hergün saatlerce konuşur, münakaşa ederdi. Ancak günün birinde Afyon felâketi duyuldu; taburlar emir beklemeden çözülmeğe dağılmağa başladılar. Yani Kakuladis, hiç olmazsa düzenli kaçmayı sağlamağa çalıştı, bağırdı, çağırdı ama, emrindeki askerlere dert dinletmek mümkün değildi; o vakit başka bir terane tutturdu: «Aman silâhlarınızı bırakmayın, silâhlarınızı kurtarın. Türkleri harabetmek için bir gün yine buralara döneceksiniz...» diye yırtınıyordu.

Yani Kakuladis'in sesi top arabalarının uğultusu, birbirini çiğniyerek İzmir'e doğru kaçan subayların, erlerin dağdan taşa akseden «Erkete» feryadları arasında boğuldu, söndü.

Silâh arkadaşlarından bazıları ona İzmir'den Pire'ye giden bir vapurda tesadüf ettiler. Kocaman bir çuvalın üstüne oturmuş, şakakları elleri içinde, derin derin düşünüyordu. Aşinâlık ettiler. O, dargın bir nazarla onlara baktı:

— Nihayet kaçtınız! Dedi.

— İyi amma sen de kaçtın; dediler.

— «Hiç olmazsa silâhlarınızı, en kıymetli silâhlarınızı kurtarın, bir gün yine onları alarak Anadolu'ya gideriz.» Diye o kadar bağırdım, dinlemediniz.

— Peki amma o kıymetli silâhları sen de bıraktın..

Yani Kakuladis birdenbire köpürdü:

— Kim demiş bıraktım diye; ben sizin gibi miskin miyim? Hele sulh olsun, yine onları alıp Anadolu'ya döneceğim, Türkleri berbad edeceğim.

Arkadaşları alay ettiler:

— Allah Allah, göster bakalım şu kaçırdığın kıymetli silâhlarını.. Dediler

Bunun üzerine Çavuş Kakuladis; üstünde oturduğu çuvala elini soktu, bir külçe maymuncuk ile kasa kırmağa mahsus bir takım demir parçaları çıkararak muzafferane bir edayla onlara doğru şangırdattı.

Ensedeki göz

Avrupalı bir gazete muhabiri, Afyonkarahisar savaşına katılmış bir Yunan Alay Komutanına soruyordu:

— Türklerin size nasıl hücum ettiklerine dair biraz malûmat lûtfeder misiniz?

Centilmen komutan, ince ve nazik bir tebessümle cevap verdi:

— Bu arzunuzu memnunlukla yerine getirmek isterdim; fakat maalesef mümkün değil Çünkü Allah, gözlerimizin birini ensemizde birini önde değil, ikisini de önde yaratmış bulunuyor.

Sürat şampiyonları

Yunanistan köylerinden birinde Türklerden bahsediyorlardı. İki sene Türklerle harbetmiş bir kahramana, bunların ne şekilde, ne kıyafette insanlar olduklarını sordular. Asker cevap verdi:

— Dürbünüm yoktu, uzaktan pek seçemedim

— Peki; yakına geldikleri vakit?

Asker, küçümsiyerek dudaklarını büktü:

— Budala mıyım ben? Türk'ü yanıma sokar mıyım? Türk benim kadar koşabilir mi?

«Yunanlı'nın Anadolu destanı»ndan

Bundan 41 yıl önce yayınlanan «Kelebek» adlı mizah dergisinde «Yunanlı'nın Anadolu Destanı» adlı bir seri yazı çıkmıştı. Anadolu'yu istilâya yeltenirken çok ağır bir bozguna uğrıyan Yunan ordusu ile pek ince ve nükteli bir şekilde alay eden bu yazı serisinden bazı örnekler sunuyoruz:

(Yunanlılar dört sene evvel Anadolu için muazzam bir zafer destanı yazmayı, insanlığa yeni bir «İlyada» hediye etmeyi düşünmüşlerdi. Bu muhteşem teşebbüs altı ay önce kazaya uğradı; İzmir sahillerinde suya düştü. Bu kibar ve kahraman(!) milletin Anadolu'da gösterdiği harikaların(!) kaybolup gitmesine gönlümüz razı olmadığından; destanlarını - onlara vekâleten - biz yazıyoruz...)

Zafer âbidesi!

Akbaba: 1923

Altın arayıcıları

Başçavuş Zafiraki'ye, yakın köylerdeki halktan, silâh arama emri verildiği zaman, kahraman asker âdeta sevinç delisi oldu. Anadolu'daki ganimet yağmasından nihayet kendisi de keşkülünü doldurmak fırsatını bulmuştu. Dakika kaybetmeden, müfrezesini toplayıp yola düzüldü. Amma ne fayda ki girdiği köylerde çatı baca adına bir şeyler kalmamıştı; daha önceki müfrezeler altına, gümüşe dair ne bulmuşlarsa silip süpürmüşlerdi. Zafiraki'nin biraz canı sıkıldı ise de, bundan ümitsizliğe kapılmadı. Onun dünyada bir tek dini imanı vardı: Çil çil altınlara bayılırdı. Pekâlâ biliyordu ki altının ne kokusu, ne cinsi, ne dini, ne de imanı vardır; her kapıyı onun kadar kolaylıkla açan anahtar yoktur. Ve bu kahraman asker yine biliyordu ki Anadolu köylüsü, para işlerinde bankaya faize önem vermez; biriktirdiği parayı altın yapar, sonra da ya çorabına saklar yahut bir küpe doldurur, toprağa gömer.

Dört beş köyü - silâh arıyorum bahanesiyle - iğne deliğine kadar arayıp eledi; birinde kalp bir beşlik bile bulamadı. Canı oldukça sıkılmıştı. Dönüşte yol uğrağı; yarı yanmış, yıkılmış bir köy daha görünce talihini bir de orada denemek istedi. Köyde üç dört ihtiyar, sekiz on çocuktan başka canlı yaratık kalmamıştı. Zafiraki, askerlerini evlere taksim etti. Kendisi de harap bir kulübenin kırık kapısını iterek içeri girdi.. Ev, küçük bir taşlıkla bir odacıktan ibaretti.

Odanın ortasında yere serilmiş bir şilte üzerinde gerçekten tamamen çökmüş, bitmiş bir ihtiyar yatıyordu. Zafiraki'nin içeri girdiğini görünce, şaşkınlık ve acı ile doğruldu:

— Yine mi sizsiniz? Yine ne istiyorsunuz?

— Haydi kalk, paranı nereye sakladınsa göster.

— Param yok ki saklıyayım..

— Kalk diyorum..

— Hastayım, kalkacak halim yok; kendin ara!..

Zafiraki, bu bunak ihtiyarla konuşup vakit kaybetmektense, kendisi aramayı uygun buldu. Fakat hangi köşeye el attı ise yırtık bir paçavraya bile tesadüf edemedi. Gayretli silâh arkadaşları, belli ki, buraya önceden uğramışlardı. Nihayet yorgunluktan başka bir şey kazanamayınca, hiddetle ihtiyara döndü:

— Biliyorum altınların vardır. Nereye gizledinse kalk göster, yoksa seni fena ederim.

— Kalkamam ki; hastayım..

İhtiyarın bu son sözleri üzerine Zafiraki'nin gözleri parladı:

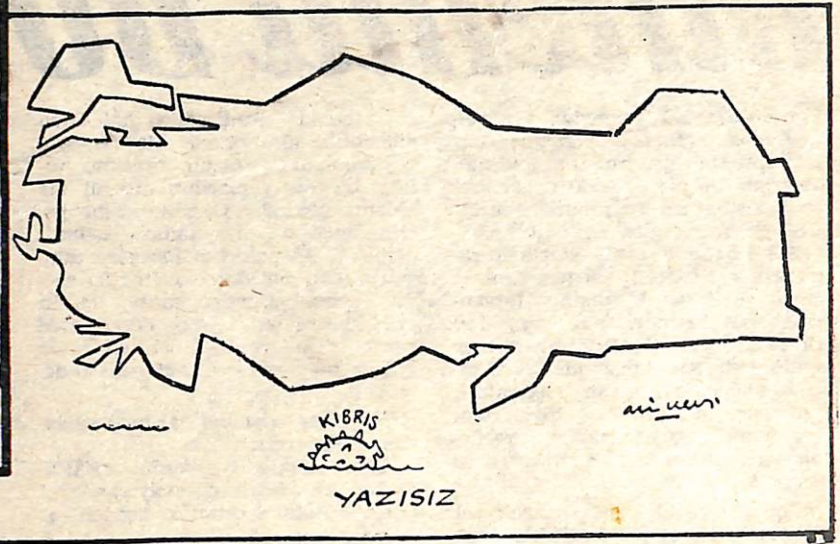
— Şimdi anladım; sen altınların üzerine oturmuş olmalısın, dur bakalım, görürüz.

Hemen bir eliyle ihtiyarı omuzundan iterek yana yatırdı; öbür eliyle de şiltesinin altını avuçladı. Aradığını kısmen de buldu. Renk ayni renkti; ya..nız arada önemsiz bir koku ve yumuşaklık farkı vardı.

Basında: Kıbrıs

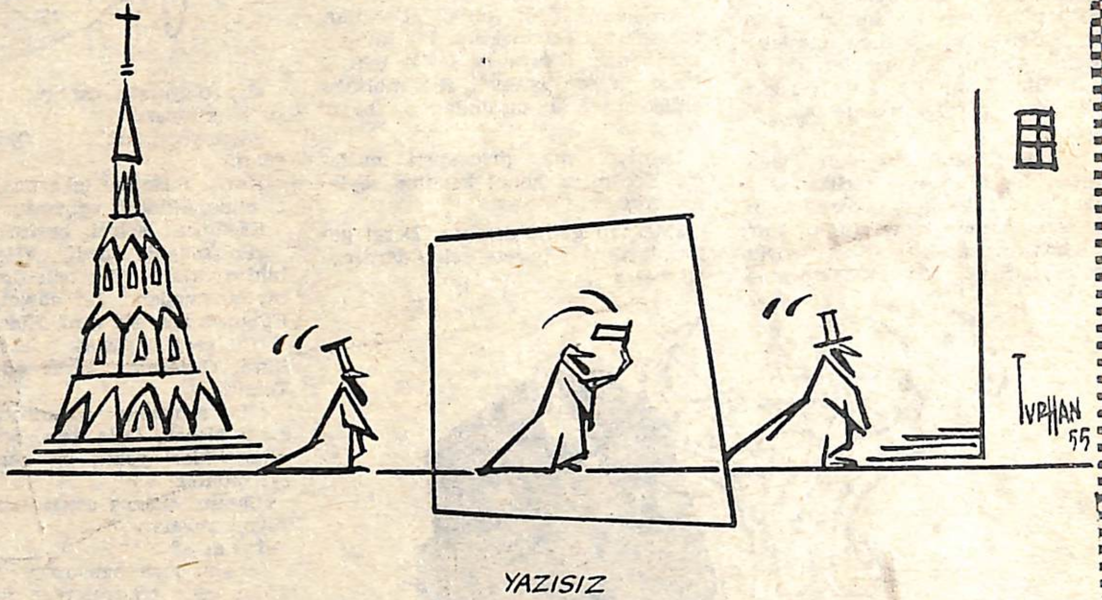

MAKARİOS — VAY CANINA, BEN GİRİT ZANNETMİŞTİM!

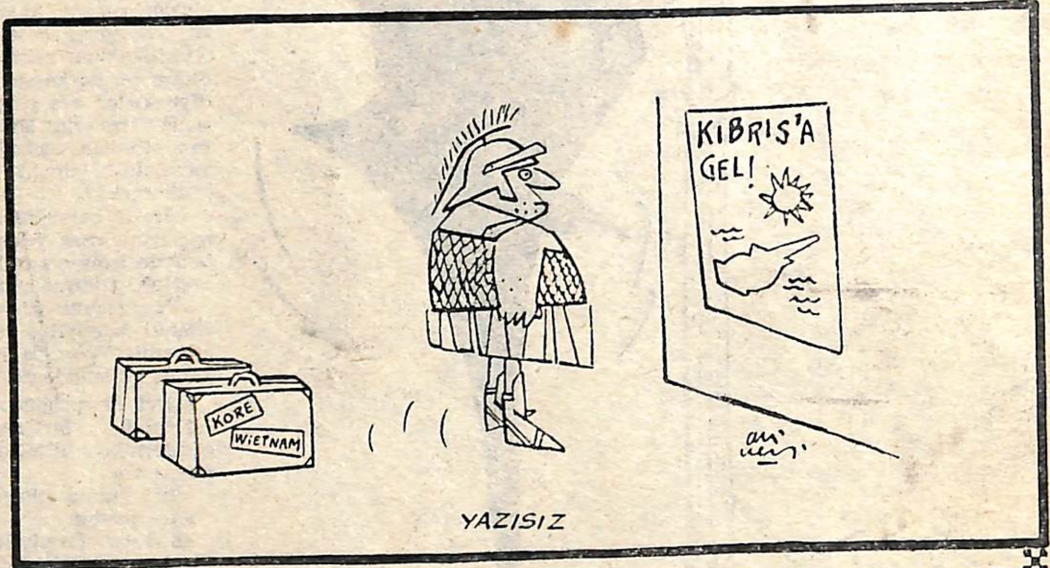

YAZISIZ

KIBRIS'TA MİLLETLERARASI BARIŞ KUVVETİ

YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

SELF DETERMİNASYON
ENOSİS
KIBRIS BİZİMDİR
TÜRKLERİ YENERİZ
SİLAHLANIYORUZ

BİR DİN ADAMININ SİYASİ HAYATI

Sinema Dönüşü

Rifat ILGAZ

ERCÜMENT erkenden eve gelmiş, pijamasını giymiş, terliklerini geçirmişti ayağına. Kaşarlanmış bir bekârın, evlilikten beklediği de bu pijama - terlik rahatlığından başka ne olabilirdi?

«Bak hanım!» dedi, «Öyle suratını asma... Patron bugün canıma okudu. Belediye Meclisinin toplantısı varmış, git gör, dedi. Gerçekten görülecek şey. İçeri girer girmez kendimi futbol sahasında sandım. Orta hakemleri, yan hakemleri, kaptanlar, idareciler... Firikikten, penaltıdan konuşacakları yerde, yoldan asfalttan söz açmaları öyle komik ki...»

«Uzatma!» dedi karısı, «Bırak yol yapmayı!.. Bu gece bağlasan evde durmam. Evlendiğimiz günden beri bu böyle. Belediye Meclisine gittim, Ticaret Odasına çağrıldım, bu gece Saray Tiyatrosundaydım... Susuz Yaz'a dâvetliydim... Sonra gelsin pijama, gelsin terlik! Anladık, gazetecilik yorucu meslek... Sinema, tiyatro eleştirmeleri de yorucu. Bir akşam da, kalk Sevgiciğim, beraber gidelim demek yok mu?»

Oysa Ercüment Düzyolun anladığı evlilik pijamayla terlikti. Kırkına kadar koşmuş yorulmuştu. Bundan sonra kitapları, plâkları arasında yaşıyacaktı. Neler söylüyordu bu Sevgi? Koluna takıp sinema sinema gezdirecekti ha! Oysa nişanlılık günlerinnde hiç de öyle görünmüyordu. Onun, otuzunu aşmış, bir dul olmasının hiç mi bir anlamı yoktu? Otuzbeş değil ya, altmışında da olsa kadın kadındı demek... Az çok kendine göre dünyalığı olan bir dul olduğu için seçmişti onu. Bundan sonra bütün aradıklarını şu dayalı döşeli evin rahat divanlarında, koltuklarında bulacağını sanmıştı. Aldanmıştı demek!..

Sevgi ise boynuna sarılmış saçlarını okşuyordu:

«Hiç olmazsa...» diyordu, «Haftada bir iki... Şöyle pastacıya kadar... Çok şey istemiyorum ki senden...»

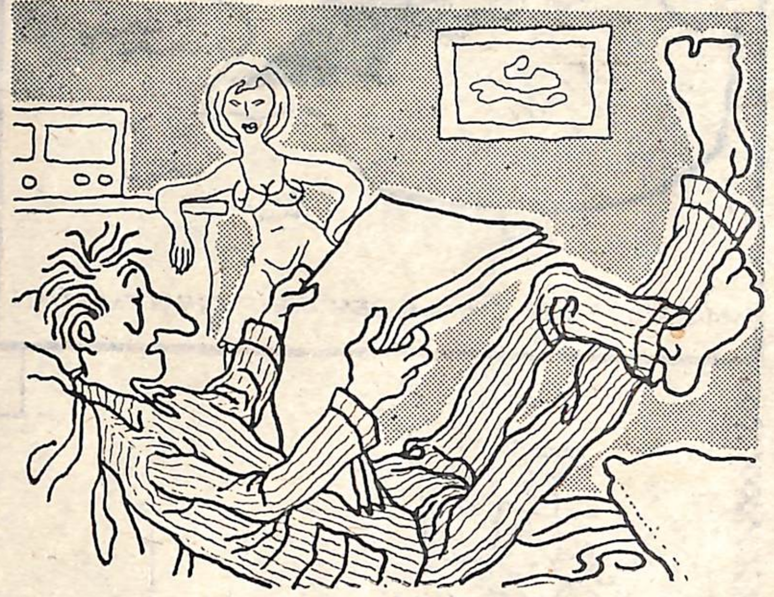
Daha neler söyliyecekti, kapının zili çalmasaydı. Hemen koştu kapıya. Ercüment:

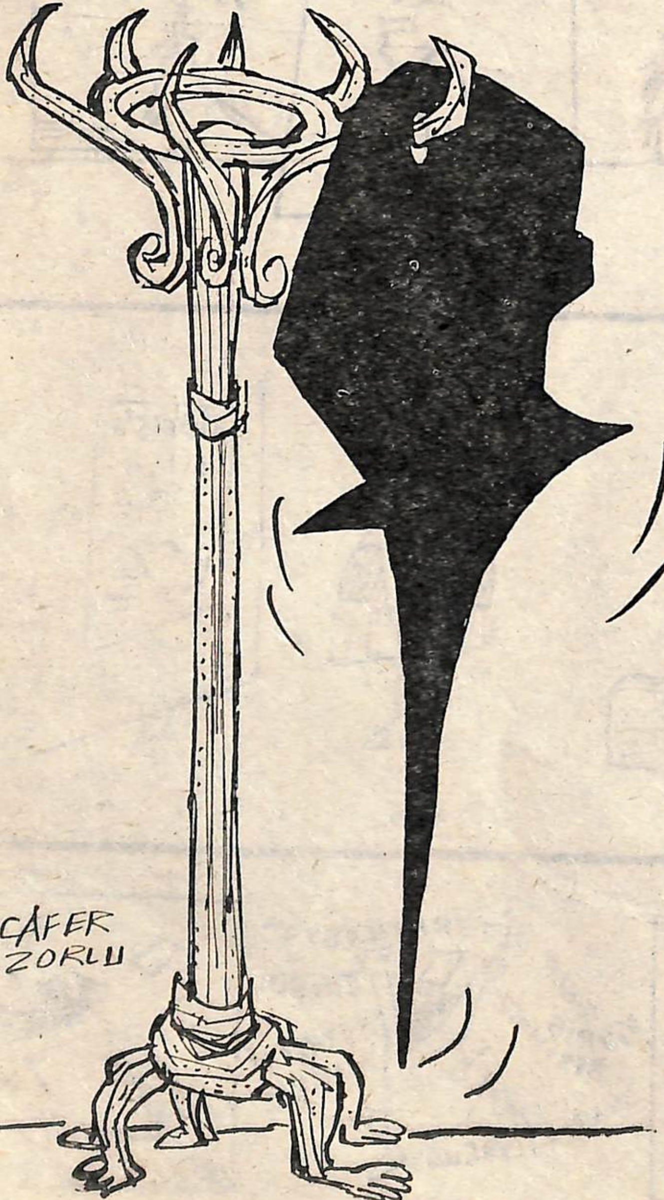
«Kimmiş gelen?» diye seslendi dışarıya, «Misafir falan mı yoksa?»

«Postacı!» dedi karısı, «Dergiler, gazeteler... İki mektup, bir kitap... Tamam... Okuyacak şeyler çıktı... Uzan divanın üstüne!.. Ben mutfağa gidiyorum, bu akşamdan da hayır yok!»

Demişti ama, girmemişti mutfağa. Ercüment kendi kendine söyleniyordu:

«Mektup gelir, darılır... Dergi gelir, darılır... Gazete gelir, darılır... Öf be!..»

Askıda

«Ne oluyorsun canım... Hele aç şu mektupları!»

«Açmıyacağaam!.. Okumayacağaam!..»

Karısı mektubu çıkarmış, vermişti eline. İkinciyi açıyordu.

Ercüment evirdi, çevirdi:

«Bankadan!» dedi, «Hesabımızı bildiriyorlar! Ver onu da! Bu da bir sinemadan... İki dâvetiye var... Elhamra için. Ne vardı Elhamrada?»

«Bu gece başlıyor... Bir İtalyan filmi. Gazetede vardı adı... Ecel Teknesi!»

«Ha, romanını okumuştum. Komedi olacak. Öyle ama, böyle centilmenlikleri yoktu bu heriflerin... Bu biletler?..»

«Canım, sinema eleştirmeleri yazmıyor musun?»

«İyi ama?..»

Gerisini söyleyemiyordu. Sinemalardan da, tiyatrolardan da dâvetiyeler gelirdi. Ama gazeteye gelirdi... Sevgiye göstermezdi bunları. Kimin aklına gelmişti bu azizlik?.. Sakın bu işi karısı yapmasın? Şimdiye kadar eve yollandığı olmamıştı dâvetiyelerin! Mutlaka onun başının altından çıkmıştı bu iş... Ne yapmalıydı şimdi? En iyisi yutar görünmek:

«Haydi karıcığım!» diye okşadı saçlarını, «Sen yemeği hazırlarken ben de tıraş olayım!»

«Ne?.. Gidiyor muyuz yoksa?»

«Vay namussuz!» dedi içinden, «Sanki biletleri kendisi zarflayıp atmamış postaya... Korkulur bu kadın milletinden!»

«Evet Sevgiciğim!» dedi, «Gideceğiz tabiî!... Biri nezaket gösterip göndermiş... Gitmemek kabalık olmaz mı?»

«Sırf bunun içinse...»

«Anlamadım...»

«Sırf bu dâvetiyeleri atanın hatırı için mi gidiyoruz yani?»

Kızmıştı gene:

«İster atanın, ister tutanın hatırı için! Gidiyoruz işte... Hazırla yemeği!»

«Yemek hazır!»

«Saat... Tam sekiz... Bir saat var... Önce biraz sıcak su!...»

Ercüment tıraş olurken karısı da sofrayı hazırlamıştı. Yıkanıp kurulandıktan sonra oturdu sofraya. Karısı, buz dolabından aldığı rakıyı iki kadehe boşalttı. Ercüment:

«Hadi karıcığım!» dedi, «Gösterdiğin inceliğin şerefine!»

Karısı bu incelikten bir şey anlamamış görünüyordu:

«Teşekkür nonoşum!» diye sonuna kadar dikti. İçkide Ercümentten aşağı kalmazdı hani... Kadehleri bir kere daha doldurdu:

«Hadi sağlığımıza, mutluluğumuza!»

Bir, bir daha derken dokuz buçuğa doğru girebilmişlerdi sinemanın kapısından. Patron gişede hesaplara bakıyordu. Seslendi delikten:

«İyi akşmalar Ercüment beyciğim. Sanıyorum ki, çok beğeneceksiniz..»

Hoppala! Acaba patron mu göndermişti biletleri?.

«Teşekkürler...» diye selâmladı, «Çok teşkkürler!..»

Sıra başındaydı yerleri... Ortalarda... Seçilip alındığı belliydi biletlerin. Reklâmlar hemen bitmiş, hemen başlamıştı filim... Ne artistlerin adlarını görmüşlerdi, ne de rejisörün. İtalyan filmi olduğu kadınların tombulluğundan, erkeklerin de esmerliğinden belliydi. Hiç biri de tanınmış değillerdi artistlerin. İkinci Dünya Savaşında bir destroyerin hikâyesiydi bu... Olsa olsa Yunan denizcileri olacaktı içindekiler... Korsan kılıklı kişiler... Bu, İngiliz Amiralinin emrinde bir korsan gemisi olmalıydı. İskenderiyeli orospuların uğurlamasıyla başlıyordu filim. Bütün gemicilerin adları da bu orospuların taktığı uydurma adlardı: Kasatura... Kandil... Burun... Kobra... Dümen... En lâfı edilen gemici Kobra... Bir de Nizamiyeden geçme doktorları var... Gemiden de gemicilikten de anlamadığı için takılan takılana...

Kadınlara savaş sırlarını kaptırmamak için geminin rotası İskenderiye açıklarında bildirilirdi Amirallikten. İlk hedef Oniki Adalar'dan biri... Bu adada Almanlar var... Gecenin karanlığından faydalanan Ecel Teknesi usulcana sokuluyor adaya... Adada karartma müthiş.

Limandaki bütün gemileri top ateşine tutup batırması isteniyor kaptandan... Herkesin kulağı kirişte... Önce başüstündeki ışıldak açılacak komut verilince. Sonra ateş başlıyacak... Ama ışıldağın yanmasıyla sönmesi bir olacak!

Ecel Teknesi koylardan süzüle süzüle sokuluyor limana... Işıldağın başında Kobra. Kulağında alıcı... Bekliyor. Alıcıda kaptanın sesi:

«Hazır mısın?»

«Hazırım kaptan!»

«Işıldakla limanı tara... Aç, çabuk!»

Bir anda ortalık pırıl pırıl... Ka-

buk gibi çıkıyor Alman hücumbotları ortaya! Topçulara komut:

«Ateş!»

Kobranın kulağındaki alıcının sesi patlıyor tekrar:

«Karart ışıldağı çabuk!»

Kobra, düğmeyi çeviriyor, çeviriyor, kapatamıyor. Bu sefer Ecel Teknesi tabak gibi çıkıyor mu ortaya!.. Kıyıda gürleyen Alman topları... Mitralyözler!..

Kaptan tepinir durur:

«Karart şu mereti diyorum sana!»

Düğme yalama olmuş, bir türlü yerine oturmaz. Gemiciler bırakırlar işi gücü, sarılırlar battaniyelere, ışıldağı maskelemek için... Maskelerler ama faydasız! Almanlar verirler kıyıdan cayırtıyı! Arkalarına bakamadan sıvışırlar bizim kahramanlar!

Bütün bu patırtılarda yüreği ağzına gelmiştir doktorun. Kamarasından başını çıkarıp bakamaz olmuş dışarıya.

Onun yürekizliğini bilenler bir oyun hazırlar güvertede. Ayaklarını yere vura vura, bağrışa çağrışa koşuşurlar doktorun kamarasının önünde... Doktor telâşla atar kendini dışarı:

«Ne var, ne oluyor?»

Arkalarında bağlı duran tulumları üfürürler cevap yerine. İşin sarpa sardığını, geminin tehlike geçirmekte olduğunu sanan doktor da alır tulumu başlar nefes nefese üfleyip şişirmeye!

Kobra geçer önüne bir ara:

«Doktorcuğum!» der, «Kilonu öğrenebilir miyim?»

«Doksan iki!» der doktor, «Neden sordun?»

«Boşuna üfleyip de nefesini tüketme! Bu tulumlar yetmiş kiloluk!»

«Ne!.. Yetmiş kiloluk mu? Ne yapacağım şimdi ben?»

«Vakit geçirmeden duanı etmeye başla...»

Doktor gözleri kapalı ıstavroz çıkarırken hepsi de makaraları koyverince işi anlar, ağzına geleni söyleyip, eline geçeni arkalarından fırlatmaya başlar!..

* * *

Sevgi, kocasının omuzuna dayamıştı başını. Işıkların yandığının bile farkında değildi. Filimden çok, kocasının yanında oturmak gitmişti hoşuna...

Kapıdan çıkarlarken patronun hâlâ kapıda dikilip durduğunu görünce şaşırdılar. Bir selâmla kurtulmak istediler. Ama olmadı, patron mutlaka filmi nasıl bulduklarını öğrenecekti... Daha sormağa vakit bırakmadan çıkardı şapkasını Ercüment:

«Güzel!» dedi, «İyi bir gece geçirdik, teşekkürler!»

Kulaklarına kadar açıldı ağzı patronun:

«Artık bir yazı!» dedi, «Eğer isterseniz klişeye gelir resimlerimiz de var!»

«Siz gönderin gazeteye... Hadi iyi geceler!»

Karısı:

«İki bilet karşılığı reklâm yaptıracak sana! Hele açıkgöze bak!» dedi..

Ercüment:

«Yani...» dedi, «Biletleri o yolladı demek istiyorsun...»

Birden çıktı karısının kolundan:

«Bırak artık alayı!» diye dikleşti, «Kısa kes!»

«Ne alayı canım?»

«Biletleri alıp postaya verenin sinemacı olmadığı meydanda!»

«Ben miyim yoksa?»

«Evet... Sen!»

Kadın dikildi kaldı yolun üstünde:

«Seninle sinemaya gitme şerefine erişebilmek için mi bu oyuna tenezzül ettiğimi sanıyorsun?»

«Ne şerefi canım! Sırf beni kitaplarımdan, plâklarımdan, gazetelerimden, radyomdan...»

«Say bakalım daha!..»

«Evet, terliklerimden, pijamalarımdan uzaklaştırmak için yaptın bu oyunu!»

Daha fazla konuşmamak için bir araba çevirdi...

Cebinden çıkardığı anahtarla kapıyı açtığında saat yirmi dördü çoktan geçmişti. Hole girer girmez irkildi birden:

«Sevgi!» dedi, «Çıkarken elektrikleri kapatmıştın değil mi?»

«Kapatmıştım!»

«Bu odanın kapısını da iyice çekmiştin?»

«Evet!»

«Pekii!»

«Bak, radyo yok yerinde!»

«Pikabım... Kitaplarım... Plâklarım!..»

Karısının gözüne bir şey ilişmişti masanın üstünde:

«Bir kâğıt...» diye bağırdı; «Hem de okunaklı bir yazı! Bak ne yazıyor: Sayın Ercüment bey, filmi beğendiğinizi umarım. Gazetenizde yazacağınız eleştiriyi sabırsızlıkla bekliyorum. Öteden beri eleştiri yazılarınızı hayranlıkla okumaktayım... Bu konudaki geniş kültürünüzü de bilhassa takdirle andığımı belirtmeliyim. Zaten sırf bu merak yüzünden bu akşam evinizi ziyaret ettim. Bu kültürü hangi kaynaklardan edindiğinizi öğrenmek için... Bana yardımcı olacağını sandığım pikabınızı, plâklarınızı, kitaplarınızı ve radyonuzu müsaadesiz aldığım için özür dilerim.

Hanımefendiye saygılar, size de teşekkürler!»

Ercüment şaşkınlıkla sordu:

«İmza?»

Karısı, usta bir detektif bakışıyla onu süzdü:

«İnsaf!» dedi, «Bir de adresini yazmalıydı; diyeceksin nerdeyse!..»

Sonra dikildi kocasının karşısına:

«Söyle bakalım şimdi, biletleri kim vermiş postaya?»

Ercüment şaşkın şaşkın bakıyordu etrafına:

«Ne duruyorsun?» dedi karısı, «Hadi özür dile karından! Öp bakayım Sevgini!..»

Öpmesine öptü karısını ama hâlâ kendine gelememişti. Boyuna:

«Pikaplarım... Plâklarım... Kitaplarım...» deyip duruyordu.

Sevgi, ayaklarına takılanları eğilip aldı yerden:

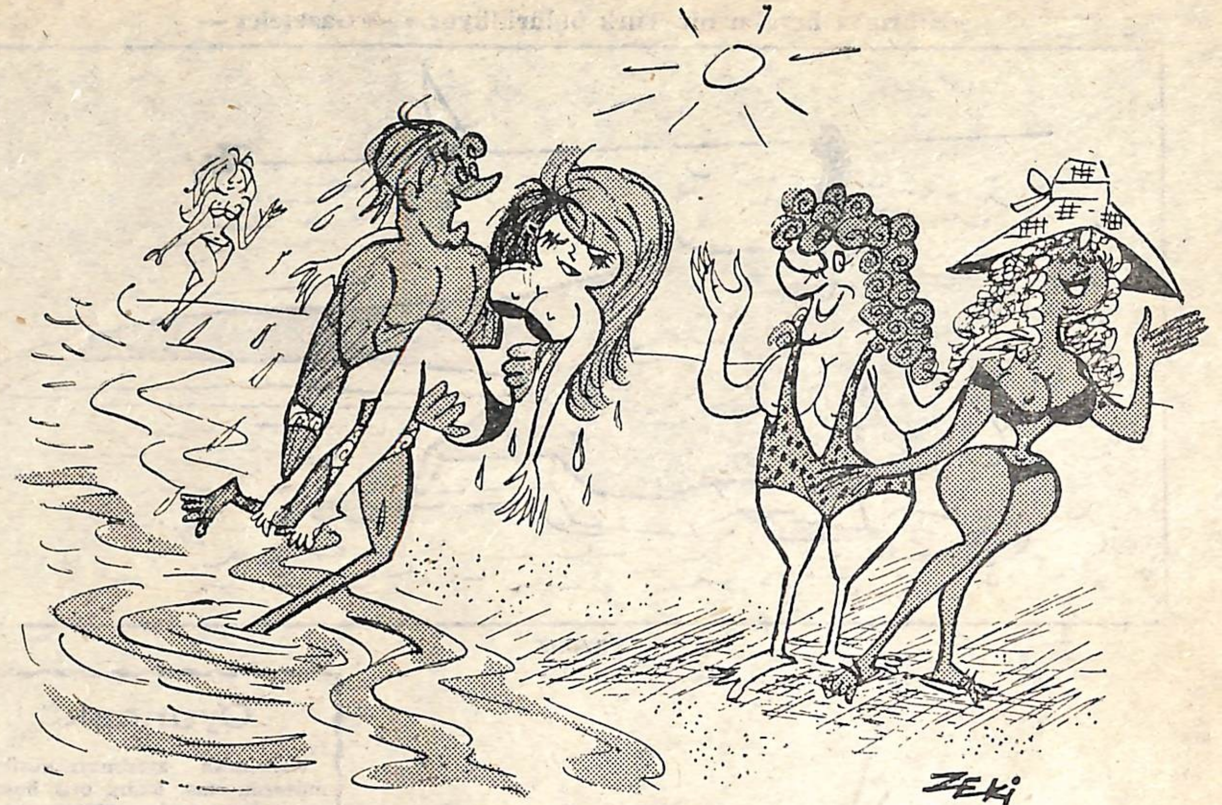
«Hadi!» dedi, «Fazla üzülme... Kaybettiklerinin yarısını kazandın... Pijamalarınla terliklerin burada... Hadi soyun nonoşum!»

Evlilik, biraz da pijamayla terlik değil miydi?

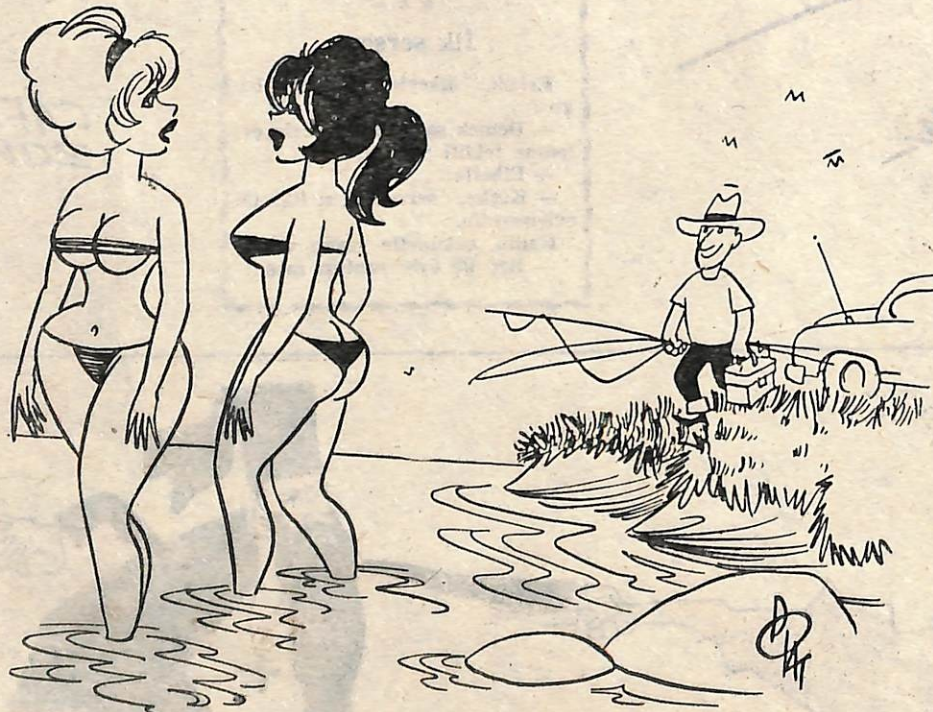
Çıkardı üstündekileri, karısının uzattığı pijamaları giydi, terlikleri geçirdi ayağına.

Sevgi ise yatak odasına girip hafifçe araladı pencereyi... El yordamıyla sinemaya gitmeden önce bıraktığı anahları buldu. Gülümseyerek attı cebine ve Ercümendi beklemeye koyuldu.

Rıfat ILGAZ

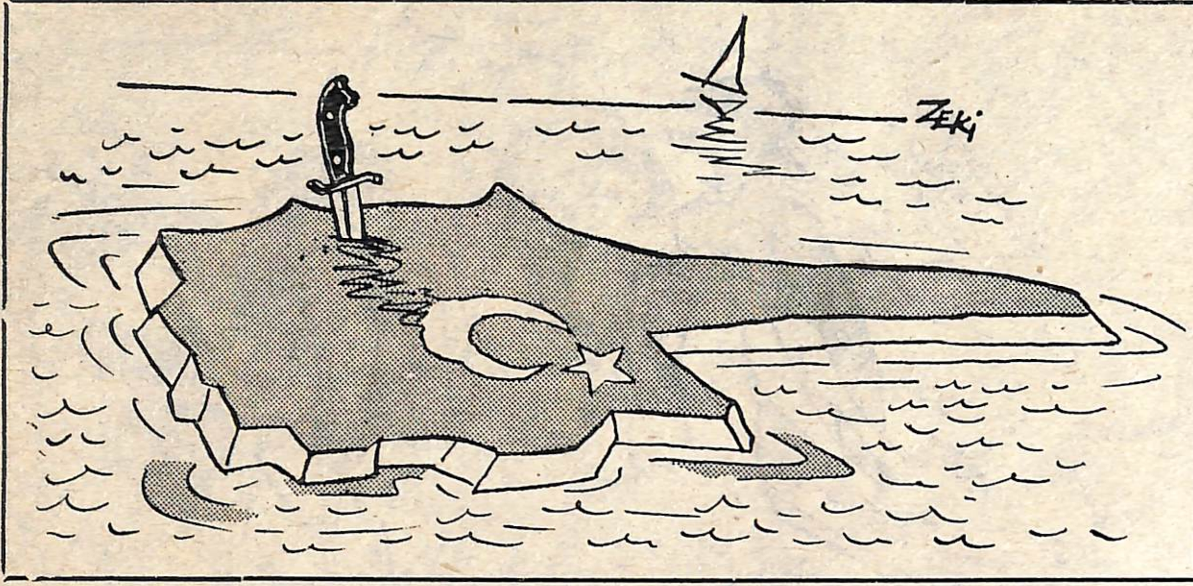

— Bana bak, delikanlı: Benim kızım da boğulmak istiyor, nolur onu da kurtarır mısın?

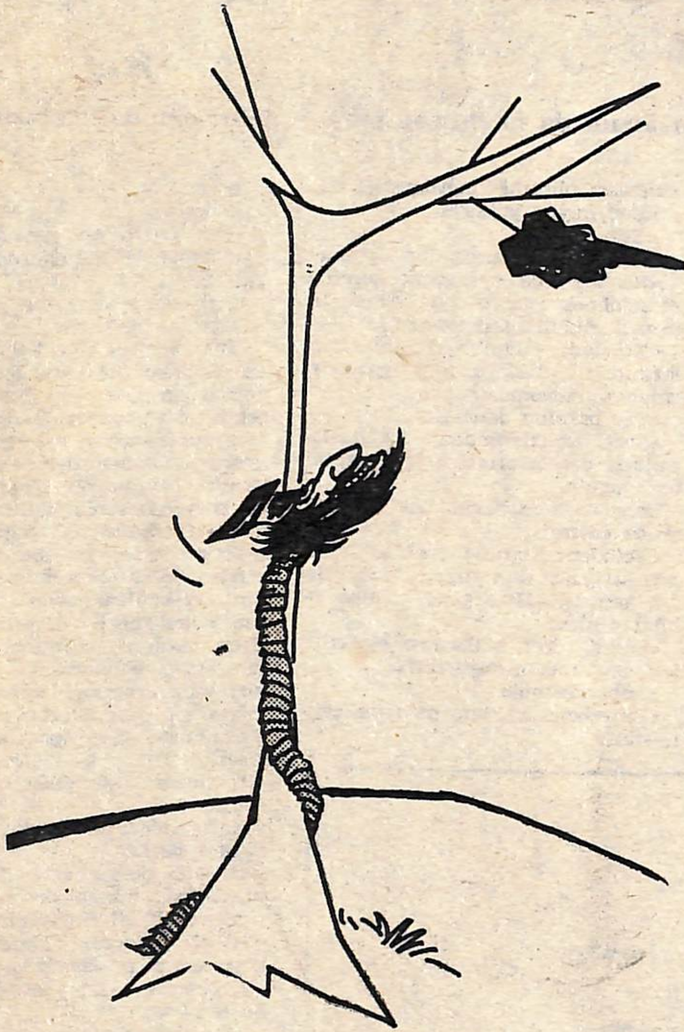

— Dikkat et, herifin oltasına takılma!..

«Kıbrıs'ta hergün bir Türk öldürülüyor.» — Gazeteler —

Yazısız

Yazısız

Oyuncak

Karısından ayrılmayı düşünmüyordu ama, kadın onu boşamak niyetindeydi. Mahkemede, geçimsizlik sebeplerini bir bir sıraladı.

Yargıç,

— Bana bakın hanım, dedi. Öyle salondaki eşyayı boşaltıp ray döşeyerek oyuncak tren işletiyor diye, bir adamdan boşanılmaz. Bu onun, ne iyi bir baba olduğunu gösterir.

Kadın itiraz etti:

— Doğru söylüyorsunuz sayın yargıç, ama bizim çocuğumuz yok ki!

* * *

Kabahat hangisinde?

Yaşlı kadın dertliydi. Komşusuna,

— Ev geçimsizliği çok zor oluyor kardeşim, dedi. Kırk yıllık evliyiz, kavgasız bir gün göremedim.

Öteki memnun,

— Bizim kızın şansı varmış, dedi. Evleneli üç yıl oldu, en küçük bir kavgalarını duymadım.

Yaşlı kadın hayretle sordu:

— Sahi mi? E, kabahat hangisinde?

* * *

İlk sersem

Erkek, öfkeyle karısına bağırdı:

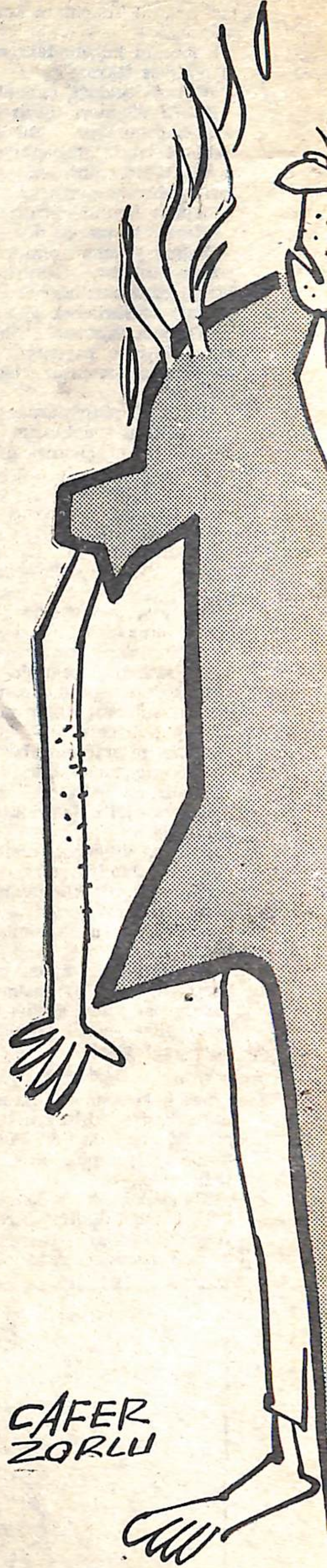
— Demek sana, düzinelerle evlenme teklifi yapıldı, ha?

— Elbette.

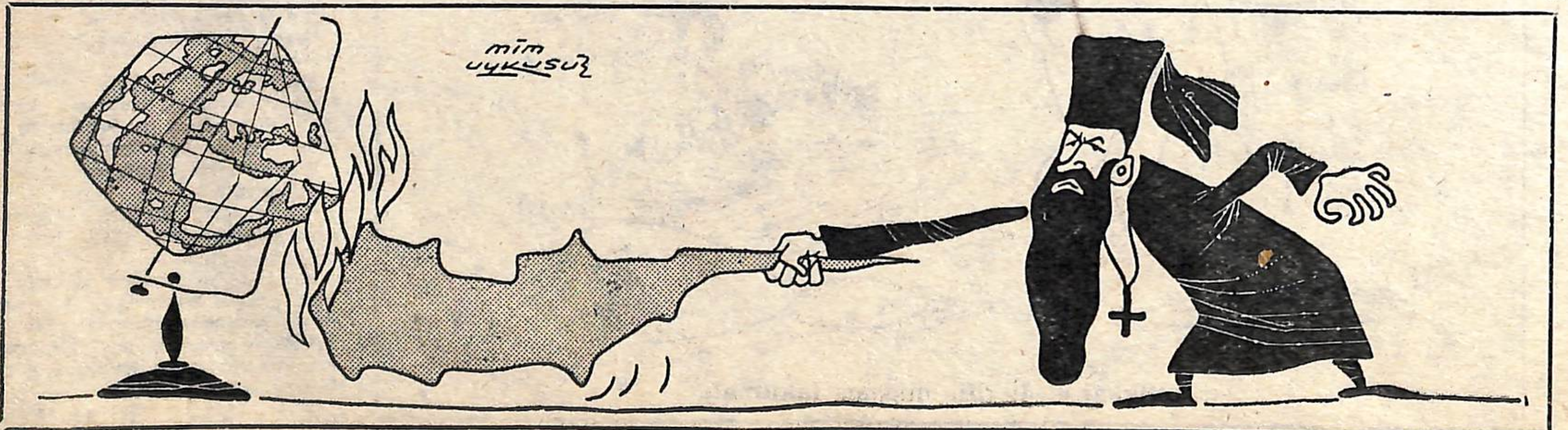
— Keşke, sersemlerin ilki ile evlenseydin.

Kadın, sükûnetle cevap verdi:

— Ben de öyle yaptım zaten!

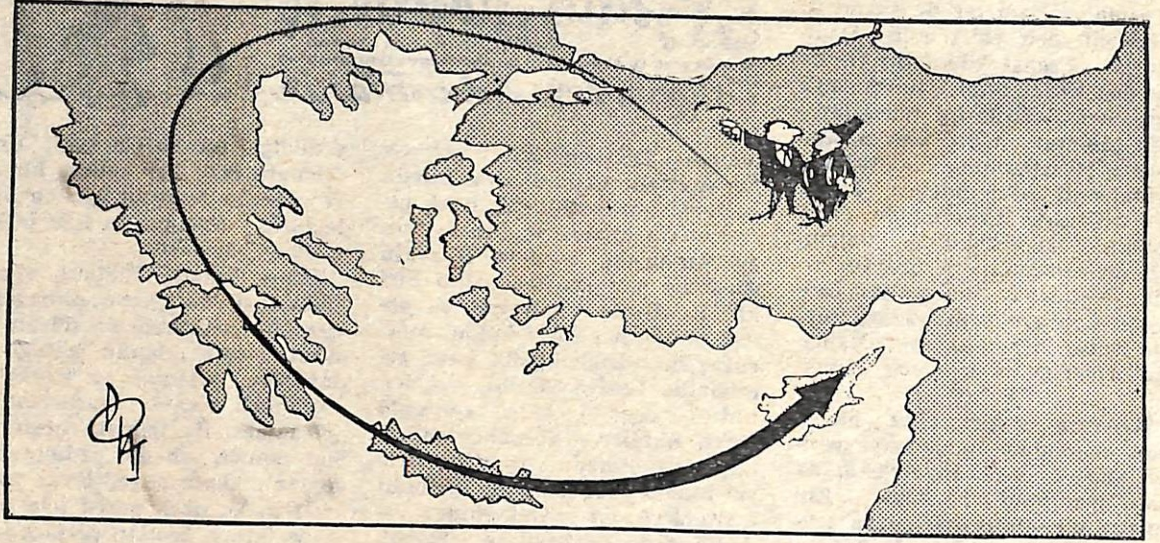

«Ateşte

Yazısız

«Yunanistan bize karşı askerî tertibat alıyor.» — Gazeteler —

Mecburî istikamet!

Kolayı

İki genç kadın plâjda konuşuyorlardı. Biri:

— Nasıl oldu da bu mayoyu kocana aldırabildin, diye sordu.

— Şöyle sırtını okşayıverdim, dedi öteki.

— Demek o kadar uysal.

— Yo, ama sırtında kan çıbanı var da...

* * *

Sır

Kadın güzelliğinnden bahsediliyordu. Bir doktor,

— Güzelliğin sırrı, bol soğanla sarmısak yemektir, dedi.

Genç bir kadın güldü:

— İyi ama doktor, bu sırrı saklamak o kadar güç ki!..

* * *

Ne yaparsın?

Doktor, endişeli bir yüzle yatak odasından çıktı ve dışarda bekliyen kadına,

— Kocanızın görünüşünü pek beyenmiyorum, dedi.

Kadın cevap verdi:

— Ben de beyenmiyorum doktor bey, ama ne yaparsın, çocuklara karşı çok iyi davranır.

* * *

Yatakta

Eski çapkınlardan F. F. önemli bir iş için Ankara'dan İstanbul'a gelmiş ve lüks otellerden birine inmişti. Geldiğinin ikinci günü, sabah sabah odasındaki telefon zili şiddetle çaldı. O sırada, odaya kahvaltısını getiren hizmetçi kıza seslendi:

— Şu telefona bir bakıver...

Hizmetçi kız, ahizeyi aldı ve safiyetle cevap verdi:

— Evet, hanımefendi.. Bay F. F. burada, yatakta, yanıbaşımda...

— Biz masum kullarının yardımcısı ol ya İsa!

nlek!»

Çekirge hikâyesi!

Ağzını Hayra Aç

Pitigrilli'den: Adnan Tahir

Roma Konservatuarının Dram Bölümünde vukubulan bir olayı o zaman gazeteler de yazmıştı. Öğrencilerden biri ünlü Danimarka Prensi Hamletin en az kendisi kadar ünlü «Olmak veya olmamak» cümlesini tekrarlayarak salonun açık penceresine doğru yürüyormuş. Sanatkârlar umumiyetle dalgındır... Fakat bu delikanlı lüzumundan fazla sanatkârmış herhalde... Dalgınlığı da sanatına eşit orantılı tabiî... Netice: beşinci kattan caddenin kaldırımlarına doğru seri bir uçuş... Hastahaneye ulaşmadan evvel de varken yok olmak.

* * *

Kocasını zehirleyerek öldürmek suçundan mahkemeye verilen genç kadının macerasını da hatırlayacaksınız herhalde?... Kusursuz bir otopsiden sonra tahlil için lâboratuara gönderilen öteberinin başka öteberilere karışması sebebiyle tahlillerin beklenen müspet sonucu sağlamaması yüzünden genç kadın beraet etmişti. Bu kimyevî kargaşalığın yanısıra cerbezeli bir avu-

katın bu konuda oynadığı büyük rolü de unutmamak lâzım.

Kovuşturma sırasında ilgililerin ele geçirdiği bir fotoğraf bilhassa dikkati çekmişti. Henüz nişanlılık devresinin penbe günlerinde erkeğin çektiği bu fotoğrafta genç kadın görülüyordu. Caddenin kenarındaki bir direğe dayanmıştı. Direğin ucunda bir trafik levhası vardı. Levhanın üzerinde de şu ibare okunuyordu: «Tehlikeli viraj.»

Genç adam tesadüfün bu ikazına kulak asmamış, nişanlısını evlenmek üzere kısa bir süre sonra kiliseye götürmüştü. Farkında değildi zavallı... Henüz çiçeği burnunda bir damatken tekrar ayni kiliseye gelecekti. Nikâh merasimi için değil... Cenaze merasimi için tabiî. Kortejin başında siyahlara bürünmüş vaziyette genç ve güzel karısı yürüyordu... Yanaklarından süzülen yaşlara bakarak herkes acımıştı bu tazecik dula... Halbuki o üzüntüden değil, sevinçten ağlıyordu. Kocasının milyonları ona kalmıştı. Sevdiği delikanlı ile hasretini çektiği çılgın hayatı yaşayabilirdi artık. Fakat bir ihbar, belirli bir zaman için bile olsa bütün hayallerini yıkmıştı şen dulun. Buna mukabil, kocasının milyonlarından bir kısmını gözden çıkararak beraet etme imkânını pekâlâ bulmuştu. Lâboratuardaki kimyevî kargaşalık sayesinde suçlu girdiği hapishaneden masum olarak çıkacaktı.

* * *

Bir hava yolları şirketi ile bir turizm acentası elele vererek Avrupa'dan Amerika'ya büyük ve zengin programlı bir uçak gezisi tertip etmişlerdi. Bu iş için ayrılan uçak, modern tekniğin yarattığı son harikalardan biri idi. Konforda başlayan ve süratte biten her türlü imkân mevcuttu bu yüzelli kişilik hava gemisinde. Geziye yüzelli kişi katıldı... Feci bir kaza sonunda hepsi öldüler. Personelden de kurtulan olmadı. Reklâm broşüründeki yazıda ise en bedbaht kelimelerle en mesut günler vadediliyordu müşterilere. Edebiyat âlemine girmeğe muvaffak olamayan kötü bir şairin yazdığına hiç şüphe yoktu şu satırları: «Uçunuz... Biz size gökyüzünün kapılarını açıyoruz. Yükseklere, daima daha yükseklere uçacak ve çok uzaklara gideceksiniz. Ömrünüzün en müstesna uçuşu olacak bu. Bulutların ötesindeki âleme erişmekten daha güzel bir şey tasavvur edilebilir mi bu dünyada?...»

Böyle bir dâvete katılmamak için çok değil biraz şüpheci olmak yetecekti de artacaktı bir. Gerçi bütün insanlar yaratılıştan zaten şüphecidir ama, şüphelendiğini açıkça belli edecek kadar hiç kimse cesur değildir.

* * *

Her kelimede bir kehanetin gizli olduğu muhakkak. Anlamak için evvelâ iyi dinlemeğe, dinledikten sonra da kavramak için enine boyuna düşünmeğe mecburuz. İstikbali halde, maziyi de istikbalde bulmak pekâlâ mümkündür diye boşuna söylememiş olsa gerek Einstein.

Müstakbel olayların, vukuundan evvel garip bir şekilde hissedildiği tecrübeyle sabit. Ünlü falcılara göre her kelime bir şeye gebedir. Anlayan için bu böyle tabiî... Anlamayan için bütün emekler boşuna.

Dram Sanatı Bölümü öğrencisinin «Olmak veya olmamak» derken pencereden düşüp ölmesi, zengin adamın çektiği fotoğrafta nişanlısı ile beraber «Tehlikeli viraj» ibaresinin de görünmesi ilk bakışta basit, fakat aslında yabana atılmayacak kadar dikkate değer birer teferruattır. Ya uçak gezisi için dört dilde birden basılan reklâm broşürleri.

Otomobili olanların kaç kere başına gelmiştir kimbilir?... Yolculuk sırasında yolculardan birinin lâstik patlamasından bahsetmesi kadar tatsız bir şey tasavvur edilemez. Siz daha «Aman ağzını hayıra aç...» demeğe vakit bile bulamadan lâstiklerden biri patlayacaktır.

* * *

Birkaç sene evvel uçak yolculuğuna çıkmak üzere hava alanına giden İskenderiye'li bir genç kadın âni olarak fikrinden caymıştı. Sebep çok basit ama son derece mânidar. Genç kadını alana götüren araba bir tren yolu geçidinde durmak zorunda kalıyor. Hemen oracıkta birkaç çocuk oyun oynamaktadır. İçlerinden biri içine su doldurduğu bir konserve kutusunu başına koymuş... Ellerini iki tarafa açmış... denge gösterileri yapmakla meşgul. İçlerinden biri esrarengiz bir ifadeyle birdenbire «Düşecek» diye mırıldanıyor. Bâtıl itikatlara inanan genç kadın bu lâfı duymuştur. Şoföre derhal geri dönmesini söylüyor. Eve geldiği zaman hayretle karşılıyorlar kendisini:

— «Niye vazgeçtin?... Uçağı mı kaçırdın yoksa?...»

— «Hayır... Bir çocuk «Düşecek» dedi... geri döndüm...»

Bahis konusu uçak, Ürdün semalarından geçerken bilinmeyen bir sebepten ateş almış ve düşmüştür.

* * *

İki haham, Samuel isimli üçüncü bir hahamı ziyarete gidiyorlarmış. Bir okulun önünden geçerken öğrencilerden birinin o günkü tarih dersini yüksek sesle okuduğunu duymuşlar: «Ve Samuel öldü...» diyormuş çocuk tarihteki Samuel'i kastederek.

Bu cümleyi duyan iki hahamdan biri diğerine:

— «Geri dönelim» demiş. «Dostumuz Samuel öldü.»

Daha sonra gelen bir haberden Samuel'in hakikaten öldüğü anlaşılmış.

* * *

Başka bir rahip, akrabalarından birini ziyarete giderken ku-

lağına bir kadın sesi geliyor: «Işık sönmek üzere.»

Kadın, odasındaki yağ kandilini kastederek böyle söylemiştir. Fakat haham bu sözleri duyar duymaz meraklanıyor ve adımlarını sıklaştırıyor.

Akrabasının evine vardığı zaman hayretler içinde kalacaktır. Zira bir gün evveline kadar yanaklarından kan fışkırırcasına sıhhatli görünen akrabası birdenbire fenalaşmıştır ve can çekişmektedir.

* * *

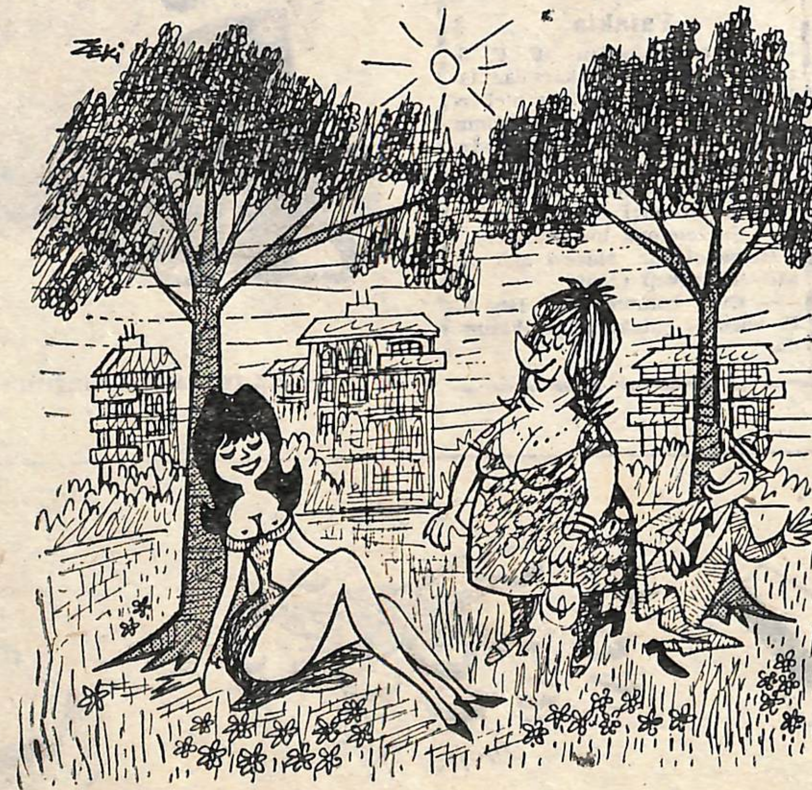
Netice: Her kelimede bir kehanetin gizli olduğuna inanmak düpedüz bâtıl itikat olmasa gerek. Çevremizda hoşumuza gitmeyen, ruhumuzu okşamayan bir lâf mı duyduk?... Ağzını hayıra aç diyeceğimiz yarde bu lâfı değerlendirmeğe çalışsak çok daha iyi ederiz herhalde.

«Olmak veya olmamak...» «Tehlikeli viraj...» «Bulutların üstündeki öbür âlemi vadeden uçak yolculuğu...» «Çocuğa düşecek lâfını ettiren içgüdü...» «Tarihteki Samuel ile hayattaki Samuel'in aynı âkıbete uğramaları...» «Yağı bittiği için sönmek üzere bulunan kandilin ifade ettiği esrarengiz mâna...» Bütün bunlar hikâye değil... olmuş birer vâkadır.

Şu halde arabada giderken «Ya lâstik patlarsa» şeklinde konuşan dostumuza «Ağzınızı hayıra aç» diyeceğimiz yerde arabanın kapısını açarak lâstikleri gözden geçirirsek çok daha iyi ederiz. Zira o anda lâstiklerden biri patlamış ve hava kaçırmağa başlamıştır muhakkak.

Çeviren:

Adnan Tahir

— Ah, biraz zayıflasan... Bütün güzelliğin meydana çıkacak!

Basında: Kıbrıs

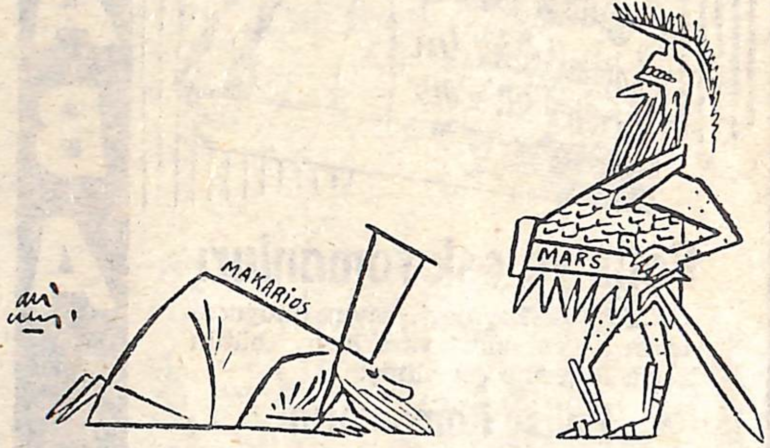

MAKARİOS GARANTİ ANLAŞMASINI TEK TARAFLI OLARAK FESHETTİ. (GAZETELER)

DEVLETLİ...

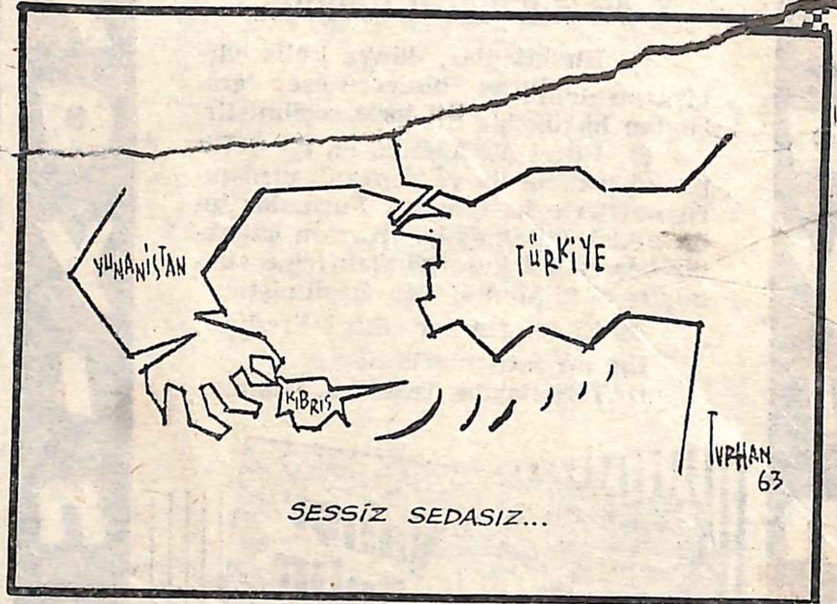
YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

SESSİZ SEDASIZ...

YAZISIZ

RUMLAR BARIŞ GÜCÜNÜN KIBRIS'TAN ÇIKMASINI İSTİYORLAR. (GAZETELER)

MAKARİOS – UYAN DA GİT ARTIK!

AKBABA Yayınları

Polis ve aşk romanları

Akbaba Yayınevi, sayın okuyucularımıza en ünlü yazarların bütün dünya dillerine çevrilmiş:

Polis Romanlarını

yabancı dilleri en iyi bilen, Türkçeyi en iyi yazan tanınmış kalemlere tercüme ettirdi.

Bu kitapların özelliği

1. Bu kitaplar, dünya polis edebiyatını dolduran binlerce eser arasından büyük bir titizlikle seçilmiştir.

2. Güzel bir kâğıda, en iyi Avrupa mürekkebi ile ve yepyeni, pırıl pırıl harflerle basılmıştır. Formalar iplik dikişle dikilmiştir. Karton kapaklar beş renkli kuşe gömlek içine alınmıştır ve kitabın üç yanı kesilmiştir.

Bu kitapların her cildi 5 liradır.

Umum satış merkezi:
BATEŞ Bayilik Teşkilâtı, İstanbul.

AKBABA Yayınları

Yusuf Ziya Ortaç diyor ki:

Bu kitaplar için, Akbaba başyazarı Yusuf Ziya Ortaç, bakınız ne diyor:

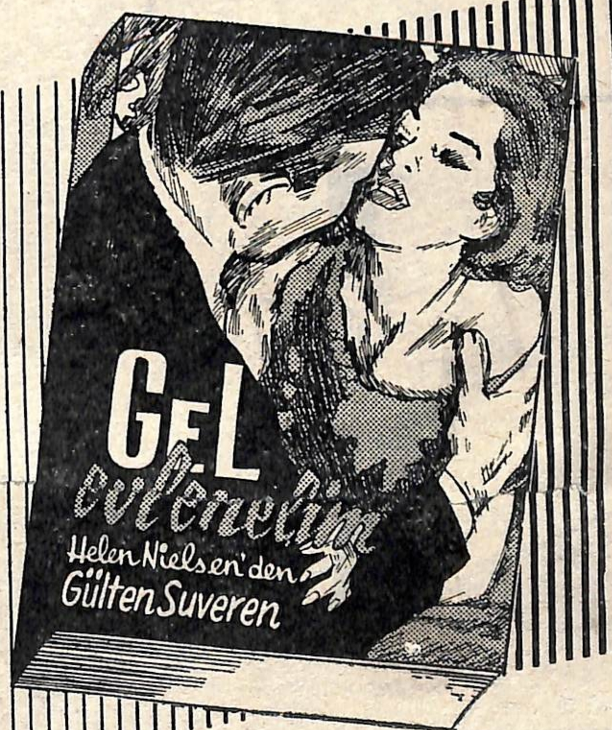
«Ben, artık kolay kitap beğenen bir dam değilim... Ama, Gönül Suveren'in, Gülten Suveren'in çevirdikleri: «Kör Şeytan»ı, «Gel Evlenelim»i ve «Vahşi Gelin»i okurken, kitapları elimden bırakamadım... Demek, beni hâlâ uykusuz bırakacak kadar güzel, sürükleyici polis ve aşk romanları varmış!»

Bu üç romandan ilk ikisi sahiden: Polis romanları edebiyatında müstesna bir yer tutacak ve merakınızı, anlatılmaz heyecanlarla kamçılıyacaktır. Vahşi Gelin ise, yıllarca sonra bile tadını unutamyacağınız bir aşk romanıdır.

Akbaba Yayınevinin «Polis ve Aşk Romanları» her bakımdan kitaplığınıza lâyık bir üstünlükte olacak, sizi mutlaka memnun edecektir.

Her kitap 5 liradır.

Umum satış merkezi:
BATEŞ Bayilik Teşkilâtı, İstanbul.

1 Eylül Salı

Birinci kitap «Kör Şeytan» 1 Eylül Salı günü, memleketin her tarafında ve bütün kitapçılarda bulunacaktır.

Kör Şeytan, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek, iplik dikiş, pırıl pırıl, tertemiz baskı, üç yanı kesilmiş, fiatı 5 lira.

İkinci kitap: «Gel Evlenelim!» 15 Eylül Salı günü bütün kitapçılarda sizi bekliyecektir. Bu da aynı güzellik, aynı temizlikte. Fiatı 5 liradır.

Üçüncü kitap: «Vahşi Gelin» 1 Ekim Perşembe günü, yurdun bütün kitapçılarında, camekânlarda sıralanmış olacaktır. Vahşi Gelin de, öbürleri gibi 5 liradır.

Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve ondan sonraki kitaplar, hiç gün atlamadan, her ayın birinci ve onbeşnici günleri satışa çıkarılacaktır.

Umum satış merkezi:
BATEŞ Bayilik Teşkilâtı, İstanbul.
Ödemeli tek siparişler için adres:
Akbaba Yayınevi, İstanbul.

AKBABA Yayınları

(AK—163)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Bulunmaz uşak

Baron, eve kör-kütük sarhoş gelen uşağına çıkıştı:

— Bu ne hal, sokakta böyle gezmekten utanmıyor musun?. Ya sarhoşluktan polis seni yakalayıp karakola götürseydi ne yapardın?.

Uşak, pişkinlikle cevap verdi:

— Polis yakaladı, karakola götürdü, fakat beş dakika sonra serbest bıraktı.

— Serbest mi bıraktı, niye?

— Komiserin karşısına çıkınca, adımı ve ne iş yaptığımı sordu. Ben de hemen yanımda bulundurduğum kartvizitinizi gösterdim, hemen beni serbest bıraktılar..

Sır küpü

Balayı seyahatine çıkan bir çift, bir dağ oteline inerler. Güveyi, otel müdürüne hüviyetini yazdırdıktan sonra:

— Çok rica ederim, der. Kimseye balayı seyahatinde olduğumuzu söylemeyin..

— Merak etmeyin sinyor, ben sır küpüyüm!.

Ertesi gün, oteldekilerden birisi müdüre sorar:

— Dün gece gelen çift, balayındaymışlar, öyle mi?.

Müdür tereddütle cevap verir:

— Hayır efendim, tanışmak üzeredirler..

Hediye

Fioretta'ya teyzesi, doğum günü münasebetiyle sevimli bir cins kedi hediye eder. Küçük Fioretta, teyzesini kucaklayıp öper ve yalvaran gözlerle yüzüne bakarak:

— Teyzeciğim, der, ne olur bunun yerine başka şey verin..

— Niye, yoksa beğenmedin mi bu kediyi?

— Hayır, çok beğendim.. Fakat sizden evvel dayım bana bir çift kanarya hediye etti de..

Hacamat

Marşal Gramont seyahatte iken hastalanmış, kan aldırması icap etmişti, yakın kasabalardan birinden kendisine bir hekim çağırttılar. Davranışlarından bu işin acemisi olduğunu anlayan M. Gramont, hacamata hazırlanan hekime kolunu uzatmak istemeyince hekim sordu:

— Hacamattan mı korkuyorsun?

M. Gramont hemen cevap verdi:

— Hayır, hacamatçıdan!..

Ne olur ne olmaz

Bir İskoç, trenle İmburg'dan Londra'ya gidiyordu. Her istasyonda inip bilet aldığını gören yolculardan biri, neden böyle yaptığını sordu. İskoçyalı:

— Anlatayım, dedi. Her istasyonda inip bilet almamın iki faydası vardır: birincisi, toplu para vermem, gözüme fazla gözükmez. İkincisi; tren bozulur, bir yerde durursa ziyana girmiş olmam, başka bir vasıta ile yoluma devam ederim!.

* * *

Dişçi

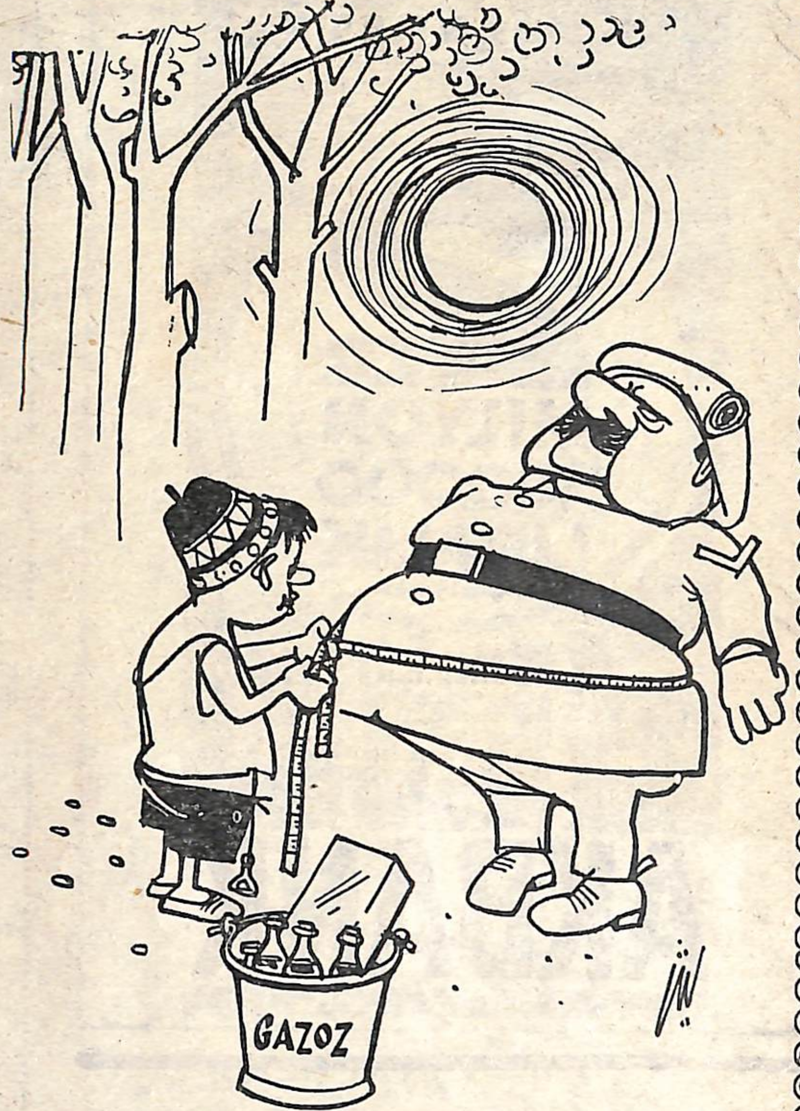
Müşteri, dişçiye sorar:

— Siz ağrısız diş çekersiniz öyle mi?

— Her zaman değil. Meselâ dün bir diş çektim, elimin ağrısı hâlâ devam ediyor!.

Yazısız

Gazozcu — Vallahi dokuz gazoz içtin polis amca... Bak işte!..

— Mısır karikatürü —

BİLMECE

— Tek ayaklı siyah şey nedir?

— Bilmiyorum.

— Gayet basit: Tek ayak üzerinde duran bir zenci.

— Peki, iki ayaklı siyah şey nedir?

— Bilmeyecek ne var: Zenci.

— Hayır tek ayak üzerinde duran iki zenci.

— Üç ayaklı siyah şey nedir, bil bakayım?

— Anladım, tek ayak üzerinde duran üç zenci.

— Hayır, bilemedin, kuyruklu piyano.

— İşte aşçıbaşımız ve yamakları.. Hâlâ çorbadan saç teli çıktı diyecek misiniz?..

Komik Olaylar

* New Meksiko kanunlarına göre «Karizo» şehrinde traşsız bir erkeğin kadınla gezmesi yasaktır!.

* Mariland vilâyetinde bir saniyeden fazla süren öpücükler gayri nizamî sayılmaktadır!

* İngiltere'de çıkan «Deyli Miror» gazetesinin bir yazısında:

«Dedelerimiz onüçüncü asıra kadar şekersiz, ondördüncü asıra kadar kömürsüz, onbeşinci asıra kadar tereyağsız, onyedinci asıra kadar çaysız, ondokuzuncu asıra kadar (Buding)siz yaşamışlar.. Bugün de öyle anlaşılıyor ki dedelerimizin haline döneceğiz!»

* Amerika'da Tenisi eyaletinin (Lubnan) adındaki şehrinin kanunu, bir erkeğin uyku sırasında karısını tekmeleyip yataktan aşağı yuvarlamasına müsaade etmemekte, fakat kadının istediği zaman kocasını hiçbir sebep yokken tekmeleyip yataktan uzaklaştırma hakkını vermektedir.

Yazısız

AKBANK'ın 1964 YILINDAKİ

2 MİLYON 150.000 LİRALIK İKRAMİYELERİ

Şansınıza Şans Katacaktır

AKBANK

(AK—164)

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1

İstanbul

Telefon : 22 43 84 - 22 43 85

Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 13557—165)

APTAL KIZ

PİERRE bu güzel yaz gününde «dudak boyası istihsali» istatistikleriyle uğraşmayı çok saçma buldu. Sekreterine büroya ancak ertesi gün uğrıyacağını söyleyip kendini sokağa attı.

Hoore meydanı müstesna anlarından birini yaşıyordu. Kaldırımlar yarı çıplak, güzel kızlarla doluydu. Pierre ne yapacağına henüz bir karar vermemişti. Biraz ilerdeki kahvede bir porto mu içse, yoksa L'arcade sokağına park ettiği arabasına atlayıp Boulogne ormanına kadar uzansa mıydı?...

Kaldırımın kenarında bir kızcağız duruyordu. Pierre farkında olmadan ona çarptı.

— Affedersiniz!..

— Rica ederim.

Pierre dikkatle baktı; bir genç kız! Belki de bir genç kadın! Ama Paris'li değil!..

Köylü de değil, orta halli bir kasabalı olmalıydı. Ayaklarının dibinde de kocaman bir valiz duruyordu. Pierre kızı daha dikkatle süzmeğe başladı! Gözleri gri, mavi, saçları sarı, teni hafifçe yanıktı. Göğüsleri, evet! Pierre burada durdu. Göğüsleri şahaneydi! Vakit kaybetmeden sordu:

— Bir şey mi arıyorsunuz?.

— Evet mösyö, bir taksi arıyorum!..

— Nereye gideceksiniz?

— Otele!..

— Hangi otele?

— Bilmiyorum soracaktım!..

— Taksi şoförüne mi?

— Evet, ben Paris'in yabancısıyım.

Pierre valizi alırken;

— Öyleyse gelin, dedi.

Bulvar Haussmann'da trafik tıkandığı bir sırada Jeanne'a (Kız Pierre'e küçük adını ve Paris'e iş aramak için geldiğini söylemişti bile!)

— Bakın, dedi, benim bir arkadaşım var, İngiltere'.ye gitmeden evvel bana evini kiraya vermemi söyledi. Şimdilik orada kalın!...

Ve Jeanne'i garsoniyerine götürdü. Kız mobilyayı ve dekorasyonu görünce telâşa kapıldı:

— Buranın kirası pahalıdır, diye itiraz etti.

— Paris'teki oteller ucuz mu zannediyorsunuz?.

Münasebetsiz insanlarla doludur. Arkadaşım çok anlayışlıdır, uyuşuruz!...

— Ne yapıyorsunuz?..

— Rahat etmek için soyunuyorum! Ne tip bir iş arıyorsunuz?...

— Ben terziyim ama, mankenlik te yapabilirim.

Pierre, kızı tepeden tırnağa iyice bir daha süzdü çok genç, çok körpeydi.

— Terzihanelerde mi mankenlik yapacaksınız?

— Hayır, barlarda çalışmayı düşündüm, ne tip bir iş yapacağımı ben de bilmiyorum.

Pierre pis pis sırıttı;

—Bakın bu konuda size yardımım dokunabilir, dedi barlarda çalışabilmek için vücudün kusursuz olması birinci şarttır. Sizinki nasıl acaba?... Bir soyunun da göreyim!...

Sekiz gün Pierre Jeanne'la beraber yaşadı. Ama dokuzuncu gün bıktı. Kız çok aptaldı ve beceriksizdi. Kendi kendine ona ad bile takmıştı «Aptal Kız.»

Pierre, uzun müddet Jeanne'i evden defetmenin çarelerini aradı. Gene bir akşam kızın ahmaklıklarıyla kan tepesine çıkınca kendini barda buldu. Arkadaşlarına başına gelen felâketi anlattı, sonra da;

— Aklıma bir şey geliyor, dedi, Jeanne çok aptal, her söylenene kanar, ona güzel bir oyun oynıyalım, var mısınız?.. Şimdi gidip katı kiraya vereceğimi, kiracılarla meşgul olmasını tutulana kadar oturabileceğini söylerim. Sonra sizler sırayla kiracı olarak eve gidersiniz. Tamam mı? Yarın sen başla Jacques! Saat altıda sakın unutma ha!..

Pierre ve arkadaşları, kiracıların maceralarını dinlemek için akşama kadar sabredemediklerinden her öğleyin Robespierre barında toplanıyor, katıla katıla gülerken yeni muziplikler icadediyorlardı.

Bir hafta zarfında Jacques, Louis, Michel, Charles, François, Claude evi görmeğe gittiler ve Jeanne'nin aptallığından bol bol faydalandılar. Pierre bunları duydukça keyifleniyor akşam da kendi aptal kızla meşgul oluyordu.

Ama Aptal Kız bu işte bir dalavere olduğunu hissedip, ziyaretçilerden Pierre'e hiç bahsetmiyordu. Oyun uzadıkça tadı kaçmış Pierre'i bir düşüncedir almıştı. Bu kızı evden resmen kovmaktan başka çare yoktu. Londra'dan apartmanın sahibinin geleceğini aptal kıza çıtlattı, henüz onunla tanışmamış Lucien'i de bu iş için garsonyerine yolladı.

Lucien üçüncü gün Jeanne'in aptallıklarına tahammül etti, dördüncü gün de bin bir güçlükle dışarı attı. Pierre'e müjdeyi verdikten sonra;

— Hey babalık ikiyüz frangı uçlan bakalım dedi.

— Ne parası?

— Ne parası olacak, gitmesi için verdim. Çırılçıplak sokağa atamazdık ya!.. Kızı paylaştığımız gibi masrafı da paylaşalım. Dörtyüz frank verdimdi...

— Hay Allah!

— Ne oldu?

— Dün beni telefonla aradı. Görüşemiyeceğimizi gitmek mecburiyetinde olduğunu söyleyip 500 frangımı yürüttü...

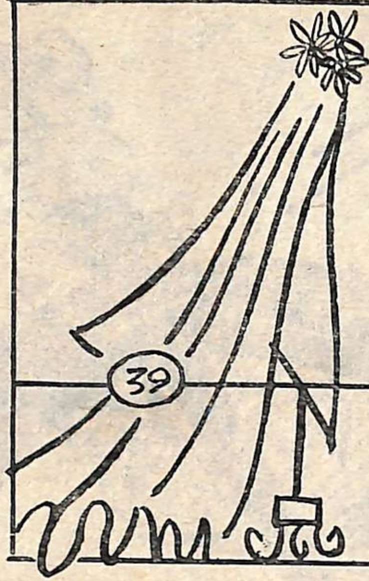
Sonra Jacques, Louis, Michel, Charley, François, Claude da Aptal Kız tarafından yolunduklarını sırayla itiraf ettiler.

K. Corteline'den çeviren:
Tomris Seçgir

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR

ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

NERMİNLE PERİHAN'IN NELER KONUŞTUĞUNU DUYMAK İÇİN ONLARI KAPI ARALIĞINDAN GİZLİCE DİNLERKEN BABASI TARAFINDAN YAKALANAN NESRİN HERŞEYE RAĞMEN KARARLIDIR.

BU KARIŞIK DURUMA BİR SON VERMEK İÇİN DAYATIYOR.

İYİ İDARE
EMNİYETİN TEMELİDİR

Paralarını devamlı surette İkramiyeli Aile Cüzdanı hesabına yatıranlar bir yandan birikmiş para sahibi olurken bir yandan da büyük ve kıymetli ikramiyelerden kazanma imkânlarını hazırlamış olurlar.

1964 yılının üçüncü çekilişinde **40** talihli birer **apartman dairesi** kazanacaktır.

Bir çekilişte **2 MİLYON** liralık ikramiyeler verilecektir.

315

YAPI ve KREDİ BANKASI

(Reklâmcılık: 2881—162)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 32 —

Prenses Feşafeş o zaman, gözleri sürmeli, şişmanca, iki gerdanlı bir kadın. Nasıl mı prenses olmuş... Gayet kolay. Güzel kadın için prenses olmak dünyanın en kolay işi... «Paregzampl» bir güzel kadın, Arabistan memleketlerinden birine gitse de bir deveye binse ve onu bir Arap şeyhi, bir Arap kralı, bir Arap prensi görse, o kadını prenses yapmadan bırakmazlar. Çünkü o zaman Araplarda şeyhlerin, prenslerin sayısı fellâhların sayısından bile çoktu. «Tre normal.» Çünkü bir Arap Kralı, yahut prensi, diyelim çok aza kanaat etse de yirmi kadınla evlense, bu yirmi kadından her biri beşer çocuk doğursa yüz çocuk eder; bu yüz çocuktan yarısı erkek olsa, demek bir prensten elli prens dünyaya çıkıyor. Sonra o prenslerin de yirmişer karıdan ellişer prens çocukları olsa... Anlatabiliyor muyum? Bu dünya yüzünde tavşanlarla domuzlar, bir de prensler çok ürerler. «Revolusyon» nasıl derler, ihtilâller olup da kökleri kazınmasa, domuzları vurmasalar, tavşanları rahat bıraksalar, dünya yalnız domuz, tavşan, prens ve prensesle dolar. Bereket versin, kendilerine de dünyada yer kalsın diye insanlar ihtilâller yapıyorlar da, biraz yer boşalıyor.

Yani demek istiyorum ki, bu Arap prensleri, elinden tutsa bir kadını, onu prenses yapmadan katiyen salıvermezler. Benim tanıdığım kaç kadın, kız var, hepsini de Arap prensleri prenses yaptılar; bir aylığına Arabistan çölüne giden prenses olmadan dönmüyor monşer. Herkesin ayrı bir huyu var, öyle değil mi, Arap şeyhlerinin, krallarının, prenslerinin de huyu bu işte, elinen geçirdikleri kadını prenses yapmadan bırakmıyorlar. Bir dokundular mı, şıp prenses... Yani, kolay... Arabistan demek o zaman, prenses fabrikası demek. Ve sonradan prenses olanların akıllısı, Arabistan'a gidip de prenses oldu mu bir kere, artık orda durmuyor, ver elini doğru Ööropa'ya... Ööropa demek, prenses deposu demek, fabrikadan çıkıp depoya giriyorlar.

Meğerse Süzük Sedat, Prenses Feşafeş'in eski kocası değil miymiş! Evlendiklerinden benim hiç haberim yok. Çünkü ben o zaman Ööropa'daydım, beş-on sene kaldım Ööropa'da. İşte o zaman Süzük Sedat'la Madmazel Döviz evlenmişler. Madmazel Döviz demiş ki Süzük Sedat'a, «Ben erken yaşta çok yoruldum, bir çocuğum olsun istiyorum» demiş. Süzük Sedat çok yakışıklı, güzel adam... Evlenmişler. Ama Süzük Sedat'ın nasıl olsun çocuğu? «Empossibl.» Çünkü o da hasta, jinekofobi... Kadından tiksiniyor monşer, benim hastalıktan... İğreniyor kadından. Madmazel Döviz'le, pardon, artık madam... Madam Döviz'le evlenmiş, çünkü Madam Dövizde para var çok... Ne zaman gidiyor Ööropa'ya, çok mal getiriyor. «Nuvo parti»... Biliyorsunuz? Süzük Sedat koca olarak «Tre goşeri» pardon, pardon... Yani çok beceriksiz... «Galanten» ama «goşeri...» Nasıl derler, iş yok... Madam Döviz kaderine razı oluyor, ne yapsın çocuğu yok ama, yakışıklı kocası var... Fakat çok erkek arkadaşı var Baygın Sedat'ın, karısı kıskanıyor çok... Sonra Baygın Sedat kaçıyor evden, Madam Döviz'i bırakıyor.

Nasıl derler, çok yıkılıyor Madam Döviz, seviyor çünkü kocasını. Bedbaht oluyor çok... İçkiye veriyor kendini. Başlıyor başka türlü çalışmaya... Biliyorsunuz nasıl? Başka başka erkeklerle her gece... Randevu evine düşüyor, ama çok lüks bir ev.

O zamanlarda memlekete bir Arap kralı geliyor; Haybe Kralı mı, Haybetiye Kralı mı, Hayraniye Kralı mı, bir kral işte... Protokol icabı krala arkadaş lâzım... Kralın yaverine «Majesteleri hangi rengi sever?» diye soruyorlar. O da «Kral sarışınları ve dolgunları sever» diyor. Protokol müdürü, her zamanki politik kombinezonlarda yaptığı gibi, randevu evi sahibine telefon edip, «Tombul bir sarışın istiyoruz, akşama gönderin!» diye sipariş veriyor. Yüksek sosyete etiketini en iyi bilen kim var? Madam Döviz... Hem sarışın, hem de balıketi... Telefon edip söylüyor Madam Döviz'e. «Me malşans monşer»... Madam Döviz de o gün saçlarını siyaha boyatmamış mı! Hiç haberi yok ki, Majesteleri sarışın istiyor. Gidiyor saraya... Protokol müdürü karşısında simsiyah saçlı bir kadın görünce «Vaaay, misafirimiz koca bir krala sen kazık mı atıyorsun?» diye kızıp Madam Döviz'i kovuyor. Ve o gece monşer, yüksek sosyetenin abonman olduğu evi, ahlâk zabıtası basıyor... «Malörözman».

Madam Döviz bundan çok müteessir oluyor. O günlerde de bizim yerli kadınlardan prenses olanlar çok var, moda olmuş... Madam Döviz'in tanıdıklarından birçoğu prenses olmuş... Madam Döviz de hem kendisini yüzüstü bırakıp giden Süzük Sedat'tan intikam almak, hem de uğradığı hakareti hazmedemediği için prenses olmaya karar veriyor. Maksadı, kendisini kovan protokol müdürüne, prenses olarak elini öptürmek... Ne irade monşer!.. Prenses olması için de Arabistan'da bir yere gitmesi lâzım. Arabistan'a barlardan konsomatris, dansöz ihraç eden bir artist ajanı vasıtasıyla gidiyor Arabistan'a... Tek prenses olsun diye, üç yıl monşer, Arabistan'da gezmedik bir yer bırakmıyor. En sonunda kendisini prenses yaptırmaya muvaffak oluyor. «Kö lö Senyör e grand». Pardon... Yani, demek ki Türkçe, Allah ne büyüktür...

Daha evvel de söylemiştim kralın akrabalarından bir paşa ile, bir baloda karşılaşıyorlar. Tafta tuvaletin yerleri süpüren eteklerinin çıkardığı fışırtı üzerine, paşa ağzının suları akarak hayranlıkla «Aman ne feşâfeş, aman ne feşâfeş!..» diyor. Böylece evleniyorlar. Paşa ile evlenince de Prenses Feşafeş namını alıyor.

Düğünlerine Kral hazretleri de şeref veriyor: Kral hazretleri, Prenses Feşafeş'i görür görmez, gözleri dönüp «Bu kadını neden bana daha evvel göstermediniz?» diye bağırıp çağırmaya başlıyor. «Ha sizin, ha bendelerinizin...» diye kral hazretlerini zorla teskin ediyorlar.

Tabiî daha sonra kocası Prenses Feşafeş'i saraya götürüyor. Paşa, çok ârif bir adammış, lep demeden leblebiyi anlıyanlardan. Ağzının tadını bilen kralın ağzının sulandığını görünce, ziyafetten sonra karısını saraya emanet edip çekip gitmiş. Böylece Prenses Feşafeş o gece kralın hususî misafiri olmuş. Fakat monşer, ne kadın, koca krala eteğinin ucundan bile dokundurtmamış, koklatmamış. Çok tecrübeli kadın monşer... Kendisi söylese inanmazdım, ama başkalarından duydum, o gece az kalsın kraliçe bile olacakmış. Hakkıdır, öyle kadına prenseslik az gelir... «Ensantiyabl» bir kadın... Pardon... Nasıl derler, yani haris, gözü doymıyan bir tip...

Kral misafirlerini erkenden başından savıp da Prenses Feşafeş'le başbaşa kalınca, bir kovalamacadır başlamış... Kral kovalar, Feşafeş kaçarmış... Sarayın koridorlarında sabaha kadar kovalamaca oynamışlar. Evet, kral elini bile sürememiş... Tam eli eteğine değecekken «Benim gibi biçare namuslu bir kadın, majestelerine lâyık değildir» deyip fırlar, kaçarmış. Sonra da krala «Aman Majeste, yavaş koşun, göbeğiniz düşecek» der, kahkahalarla gülermiş. «El lui pri ön rir fu.»

Dünyada ne namuslu kadınlar var... Paşa, karısı Prenses Feşafeş'e hiç güvenmese, onu geceyarısı misafirliğine krala emanet eder mi?

Sabaha kadar sarayın koridorlarında dört dönmüşler. Kral hazretleri bakmış ki, muradına nâil olamadan, kalbi duracak, kanter içinde soluk soluğa hemen bir siyasî plân düşünüp «Seni kraliçe yaptım!» diye bağırınca, Feşafeş'in de zaten istediği bu, hemen dizlerinin bağı çözülüp, koridorun köşesine, sütunlardan birinin dibine yığılmış. Kral da Feşafeş'in yanına çökmüş. Kraliçe olmak ümidiyle Feşafeş'in yayları gevşemiş. Zaten bu kadar kaçması, cilvesi de ondan ya... Kralı iştahlandırıp iştahlandırıp, kraliçeliği koparmak maksadı... Fakat Kral hazretleri bütün gece Feşafeş'i kovalamaktan, dili bir karış dışarda soluyup duruyor. Nerde Feşafeş'i kraliçe yapmak, zavallı kralda serçe parmağını kımıldatacak derman bile kalmamış. Feşafeş'e «Beğendin mi yaptığını, şu halime bak!» demiş.

(Devamı var)

TÜRKİYE İŞ BANKASI Kültür Yayınlarından

YENİ BİR ESER

DANTE

HAYATI VE ESERLERİ

Yazan: Ord. Prof. İ. Hikmet Ertaylan

Umumi Tevzi Yeri: Anıl Yayınevi (İst. Vilâyet karşısı)

(Faal: 6566—166)

Resmî Hizmete MAHSUSTUR

Muzaffer İZGÜ

KAPISINDA «Resmî Hizmete Mahsustur» yazılı pikabın içine, «Devlet Mallarını Koruma Dairesi» müdürünün aile fertleri kurulmuşlardı. Resmî hizmete mahsustur yazılı arabaya, aile fertleri nasıl binerlermiş demeyin. Bal gibi binerler işte!.. Hem de günlerden pazar, hanımdan azar olunca...

Şöyle ki efendim: Direksiyonun başında dairenin resmî şoförü, onun yanında müdür Cafer Vatansever, onun yanında da karısı Vasfiye hanım... Vasfiye hanımın kucağında altı yaşlarındaki şaşı kızları, müdürün kucağında da dört yaşındaki topal oğulları... Bu çocukların birinin şaşı, birinin topal olmasının hikmetini ne müdür bilir, de hanımı...

Pikabın arka tarafında müdürün kayınpederi, onun yanında gerdanı yoğurt kesesi gibi sarkmış kaynana, iki baldız, bir kayınbirader, komşu Fahri efendiyle yüz kiloluk hanımı... Yüz kiloluk hanımın, verem namzedi, çöp misali oğlu...

İşte kadro bu... Söylemeyi unuttum, bir de beşik var pikabın arkasında.. Üstü muşambayla bir güzel örtülmüş. İçinde de müdürün en kıymetli yavrusu. Çünkü: Şeref, ne şaşıdır, ne topal... Müdürün gözbebeği, iftihar vesilesi, şeref payesidir...

Müdür Cafer, ağzındaki sigarası alt dudağına yapışık, sordu:

— Nasıl, benzin dolu mu?

— Dolu efendim.

— Bidon?

— O da dolu efendim...

— Güzel, dedi müdür.

Vasfiye hanım, müdüre:

— Bir şişe vereyim de, yarın Şakir efendi bidondan dolduruversin, dedi.

— Nolacak? diye sordu müdür.

— Babamın çakmağına..

Şoför kıs kıs güldü. Biliyordu ki, kayınpederin çakmağı çakmak değil, akaryakıt deposuydu.

Vasfiye hanımın tekrar sesi duyuldu:

— Annem arkada pişecek Cafer.

— Öyle, diye cevap verdi müdür.

— Ama yazık değil mi anneme, hiç de güneşe gelemez..

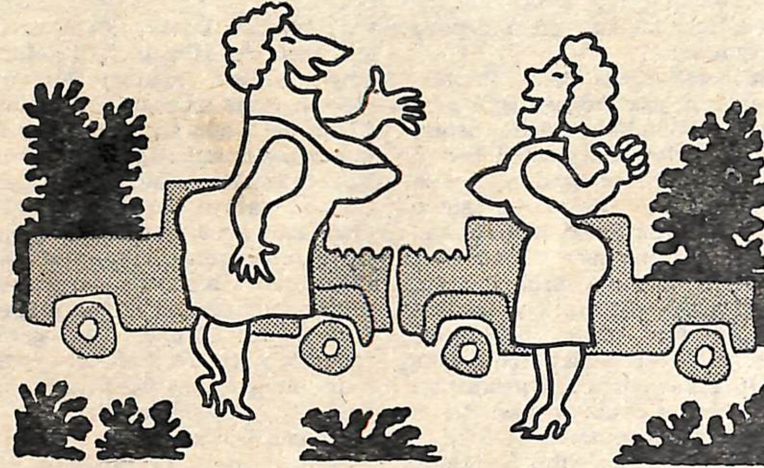
— Öyle?

— Acaba buraya üç kişi sığamaz mıyız?

— Bilmem!..

Şoför, vitesi üçledikten sonra:

— Biraz sıkışırsak sığarız efendim, dedi.

Müdür, şoförün işbazlığına biraz da kızarak homurdandı:

— Öyleyse şu ağacın altında duralım da, alalım...

Araba ağacın altında durur durmaz arkadakiler, fırından yeni çıkan hamur ekmekler gibi buharlar saçarak yere döküldüler. En sonra da kayınvalide, yoğurt kesesini yelpazeliye yelpazeliye aşağı indi. Ağacın altına çömelir çömelmez:

— Yandım Vasfiye, piştim vallahi, diye inledi.

— İyi ya anneciğim, dedi Vasfiye hanım, biz de seni zaten şoför mahalline alalım diye durduk.

— Sağol kızım... Varol evlâdım. Sen de damat, çok yaşa!

Sular içildi, yüzler yıkandı... Baldızın iri göğüslüsü:

— Daha denize varmadan yanacağız, enişte, dedi.

— Delinin zoruna bak, diye bağırdı kayınvalde. «Mahallede herkes yandı da bir biz yanamadık» diye zırlıyordun ya... Bol bol yan şimdi!

— Ben böyle yanmak demedim ki anne...

— Sus, daha nasıl olurmuş yanmak? Yağda kavuracak değiliz ya seni...

Baldız, enişteye döndü:

— Çok mu daha enişte?

— Yüz kilometre kadar olsa gerek, dedi Cafer bey.

Araba hareket etti yine... Üç kişilik şoför mahalline, çocuklarla beraber altı kişi binince, havanın sıcaklığı, motorun sıcaklığı ve kendi sıcaklıklarıyla, nerdeyse etleri birbirine kaynayacaktı...

— Üüüf.. Aman!.. Patlıyorum, dedi kayınvalide birdenbire...

— Ölmeden mezara soktunuz beni.. Kâzımın fırınına döndü burası!

Müdür gülerek:

— Hanım anneciğim, dedi Bunu, bize arazi keşifleri için verdiler...

— Hadi hadi, sende iş yok! diye parladı kaynana Ben koskoca müdür olacam da bunun arkasını kapatmıyacam ha!

— Ama hanım anneciğim, bu araba resmî hizmete mahsustur. Ne yapabilirim ki ben?

— Devletin nerden haberi olacak ayol? Benzin aldık de, yeni lâstik aldık de, ver parayı, örttür arkasını. Ah! Ah! Ben olacağım, hem şöyle az kullanılmış bir otomobille değişirim de bunu kimsenin ruhu bile duymaz!

— Malım değil ki hanım anneciğim... Resmî hizmete...

— Sus, sus... Bir tutturmuşsun resmî hizmete mahsus diye... Biz de görüyoruz o yazıyı, kör değiliz ya... Hem biz resmî hizmet değil miyiz sanki? Bir müdür resmî olursa, onun karısı da, akrabası da resmî olur. Ona hizmet edene de resmî hizmet denir. Ama böyle sıcaktan haşlanmış darıya dönersen, resmî hizmet değil, resmî eziyet olur. Değil mi Şakir efendi oğlum? diye şoföre tasdik ettirmek istedi.

Şoför uslu uslu:

— Vallahi siz bilirsiniz hanımefendi, diye cevap verdi.

— Ben mi bilirim, herkes bunu bilir ayol. Sen benim damada ne bakıyorsun. Altına kağnı verseler, ohh, ne güzel kadillak der. Ayol insan bir otomobil istemez mi devletten?.. İnsan bir kerecik düşünür... Bunun yazı var, kışı var, karısı var, hanım annesi var.. Recep beye baksana, herif daha müdür olalı iki yıl olmadı, karısı iki kere araba değiştirdi. Onlarınki resmî hizmet değil mi yani?

— Ama anne dedi, Vasfiye hanım yine..

— Hadi kız, hadi. Sende iş yok! Babanın zamanında böyle otomobiller yoktu. Yoktu ama atın da en iyisini babana verirlerdi. Senede bir at çatlatırdık biz!

— Anne!

— Anne anne... Tabiî, keyfin yerinde senin hanımefendi. Kurulmuşsun pencere yanına... Oh! püfür püfür. Acık öte gitsene Cafer, pastırmamı çıkaracaksın.

Kayınvalde balon gibi bir şişip, bir indikten sonra:

— Durdur Şakir efendi! durdur ölüyorum vallahi, diye inledi.

Durdular... Arkadakiler yine paraşütçü birlikleri gibi teker teker atladılar yere. Kaynana da pofluya pofluya indi. Hemen oracığa çömeliverdi.

— Olmaz!.. Vallahi de gitmem, billâhi de gitmem, diye yemini bastı. Hava yuta yuta bir şişe suyu gerdanından aşağı boşalttıktan sonra:

— Sen sürsene şu arabayı Cafer, dedi.

— Ben mi? diye sordu Cafer.

— Sen ya.

— Ehliyetim yok ki!

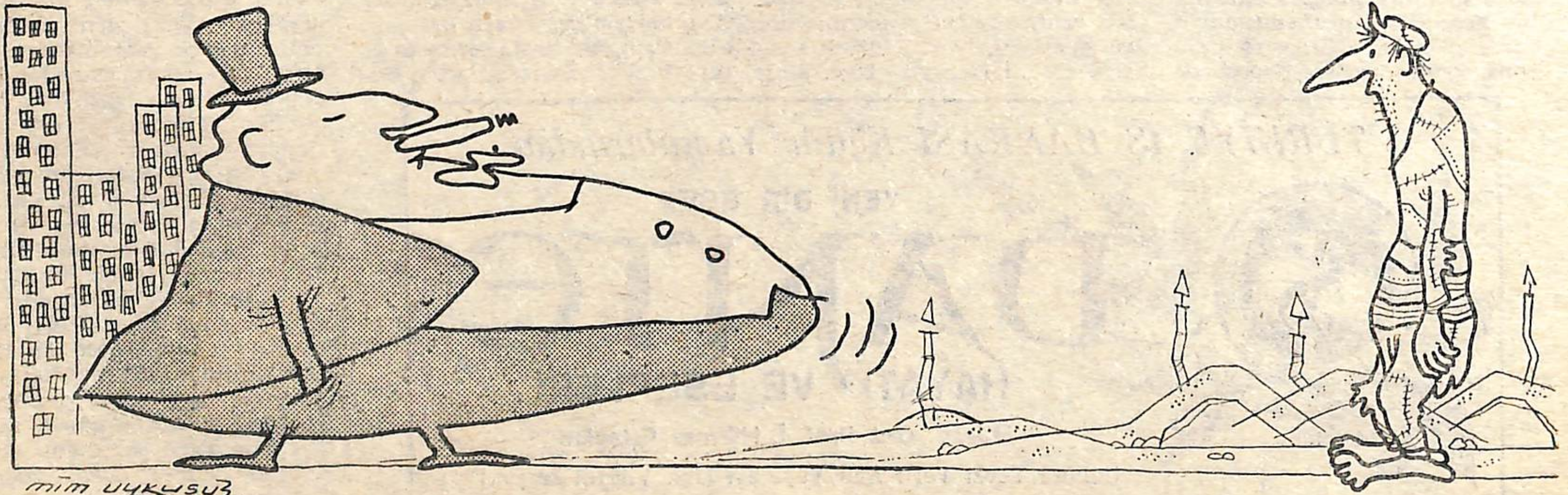
— Hadi be, korkma ne ehliyetiymiş? Dağ başında ehliyet mi olur hiç? Öteki damat, bana bile öğretti araba sürmesini. Hadi geç, hadi... Trafik gelirse kurtarırım ben seni!

— Sahi, dedi Vasfiye hanım. Şakir efendi de arkaya biner.

Müdür, çaresiz direksiyona geçti, Şakir efendi de arkaya... Yola koyuldular.

— Ohhh! Dünya varmış, dedi kaynana. Neydi o öyle yeni gelinin yaprak dolması gibi... Sağa sür oğlum sağa... Bak, araba geliyor... Allah Allah, şunu şu tarafa kıvırsana ayol... O elindekini simit yer gibi tutmıyacaksın... Ah! ah! Onu döndermesini bilmek lâzım. Arkamızdan bir araba geliyor, aynaya baksana ayol. Sağa çevir, iyice... Düdük çal, düdük... Bir daha bas oğlum!

Türkiye gelir bakımından on bölgeye ayrılacak. — Gazeteler —

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 uncu . . . . Ve onuncu bölge!..

— Ama anne! dedi Vasfiye hanım...

— Ne annesi kız? Öteki damat iyicene öğretti bunu bana... Cafer, frene bas... Cafer, debricine bas... Oğlum, şunun tokmağıynan oynasana biraz... Vitesini oynatsana ayol... Devirecek bu arabayı töbeler olsun... Frene bassana ayol!..

— Ama anne!

— Ne annesi kız, ben frene bas demesem çoktan arabanın altına girmiştik!

Cafer'in sabrı tükenmişti. Hem kızarak, hem gülerek:

— Madem ki çok biliyorsun, sen sürsene şunu hanımanneciğim, dedi.

Kaynana kaşlarını çatıverdi.

— Hıh! Araba sürmek te bir şeymiş sanki. Çekil oradan da ver bana...

— Ama anne!

— Sus sen kız... Vallahi de sürerim, billâhi de sürerim!

— Sürersin, sürersin, dedi, Cafer.

— Alay ha! diye bağırdı kaynana. Benimle alay ha! Çekil öyleyse... Ne duruyorsun ayol, çekil!..

Araba durdu. Bu âni duruşun sebebini anlamak için, şoför Şakir efendi yere atladı.

— Hayrola müdür bey? dedi.

— Bir şey yok Şakir efendi. Şoför değişecek. Malûm, uzun yol...

Şakir efendi, şoför mahalline atlıyordu ki, kaynana onu durdurdu.

— Dur bakalım Şakir efendi, dedi. Burada üçüncü bir şoför daha var.

— Kim efendim?

— Ben, beğenmedin mi yani? Ehliyetlilerden iyi sürerim evel Allah!

— Atla arkaya, dedi müdür Şakir efendiye.

Şakir efendi, salâvat getirerek atladı arkaya. Sonra kayınpedere:

— Kim sürüyor Mahmut efendi arabayı biliyor musun? dedi.

— Kim?

— Sizin hanım!

— Ne? Bizim hanım mı?.. Vallahi bu kadın beni doğru dürüst, rahat döşeğimde öldüremiyecek... Vay çileli, başım vay!

İnanmamışlardı ama, pencereden baktıklarında kaynananın, göbeğini gere gere arabayı sürdüğünü gördüler.

Araba paytak bir sarhoş yürüyüşü ile geniş zikzaklar çizerek, ağır aksak gidiyordu. Kaynana, damadına alaylı alaylı baktıktan sonra: Nasıl, diye sordu, sürer miymişim?

— Tabii hanım anneciğim, benden iyi sürüyorsun maşallah.

— Öteki damat öğretti...

— «İyi halt etmiş diyecekti», ama zor tuttu dilini.

— Bahsi kazandın hanım anneciğim, hadi ver de bana, biraz daha hızlı gidelim. Arkadakiler pişecek...

Kaynananın üç gerdanı birden öfke ile titredi:

— Hızlı mı dedin?.. Ne yani, ben gidemez miyim hızlı?.. Bak, işte şuna bastın mı uçar araba... Fikretim öğretti bana... Bak, işte!

Gaz pedaline eşek arısı ezer gibi bastı... Araba, sarsak bir kuş telâşı ile uçuyor, uçuyor, uçuyordu...

Birden, virajı dönerken, bir pikapla karşılaştılar. Bereket, bu dönüm yerinde ikisinin de hızı kesilmişti. Soluyarak burun tokuştular. Bu çatışmadan ikisinin de alını, seksenlik ihtiyarlar gibi katmer katmer oldu...

Damat kontağı kapayıncaya kadar, kaynana hışımla yere atlamış, iki yumruğunu iki kalçasına dayamıştı.

Çarpıştıkları arabanın, henüz otuzunda var yok, güzel, zarif şoförüne:

— Şıllık, diye gürledi... Araba sürmek, kaldırımda papuç sürtmeye benzemez... Tutmasını öğren de öyle al eline direksiyonu!

Arabadan orta yaşlı, çatık yüzlü biri indi. Yongalı bir sesle:

— Ne bağırıyorsun be, diye gürledi kaynanaya. Resmî daireye hakarettir bu senin sözlerin...

Kaynananın kalçasındaki yumruklar birdenbire gevşemişti. Gülümsiyerek:

— Ne?.. Dedi, ne?.. Siz de mi resmi hizmet yapıyordunuz?

— Ne sandın ya?.. Görmüyor musun koskoca «Resmî Hizmet» yazısını...

Kaynananın öfkesi iyice yatışmıştı. Adamın omuzuna şakacı bir muşta atarak:

— Baksana ayol dedi, bizimki de «Resmî Hizmet!»

O günkü gezi, iki taraf için de yarım kalmıştı. Gerçi bu kaza devlete binbeşyüz liraya mal olduysa da, o günkü benzin tasarrufu ikiyüz liradan az değildi.

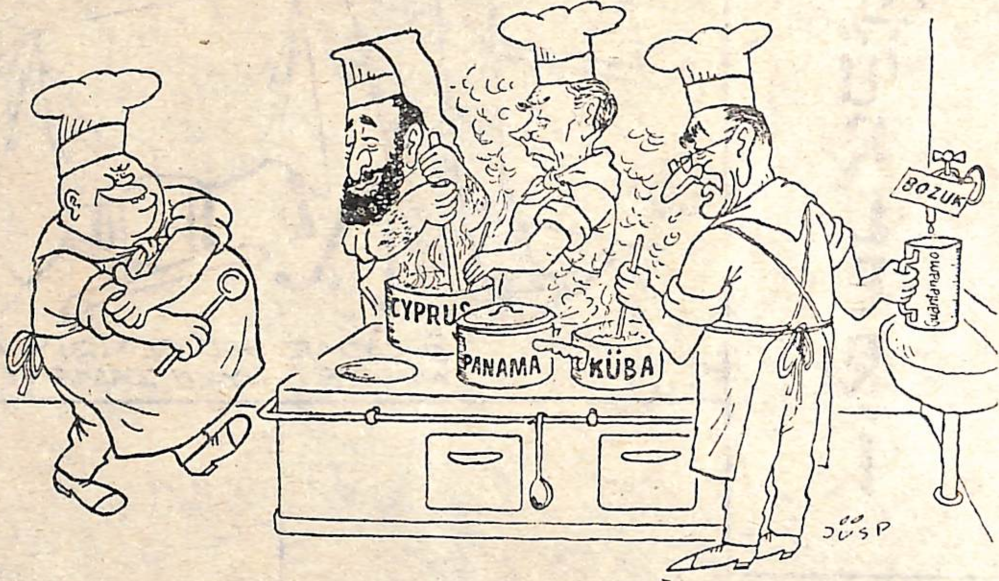
Muzaffer İZGÜ

Dünya Basınında Kıbrıs

*

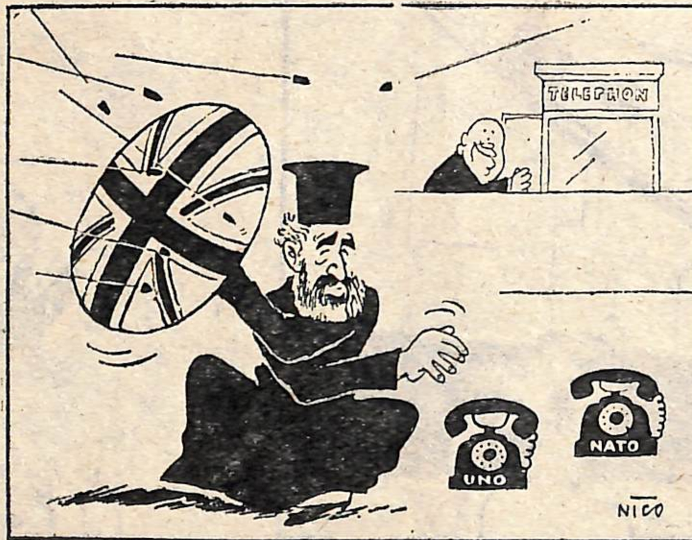

Birleşmiş Milletler — Acaba birer dönüş bileti bulabilir miyiz?.
— İsviçre karikatürü —

Yasısız

— Norveç karikatürü —

Papaz'ı kim koruyor?..
— İsviçre karikatürü —

— Bu kıllı bebeği de kapıma kim bıraktı?.
— Alman karikatürü —

Sürpriz

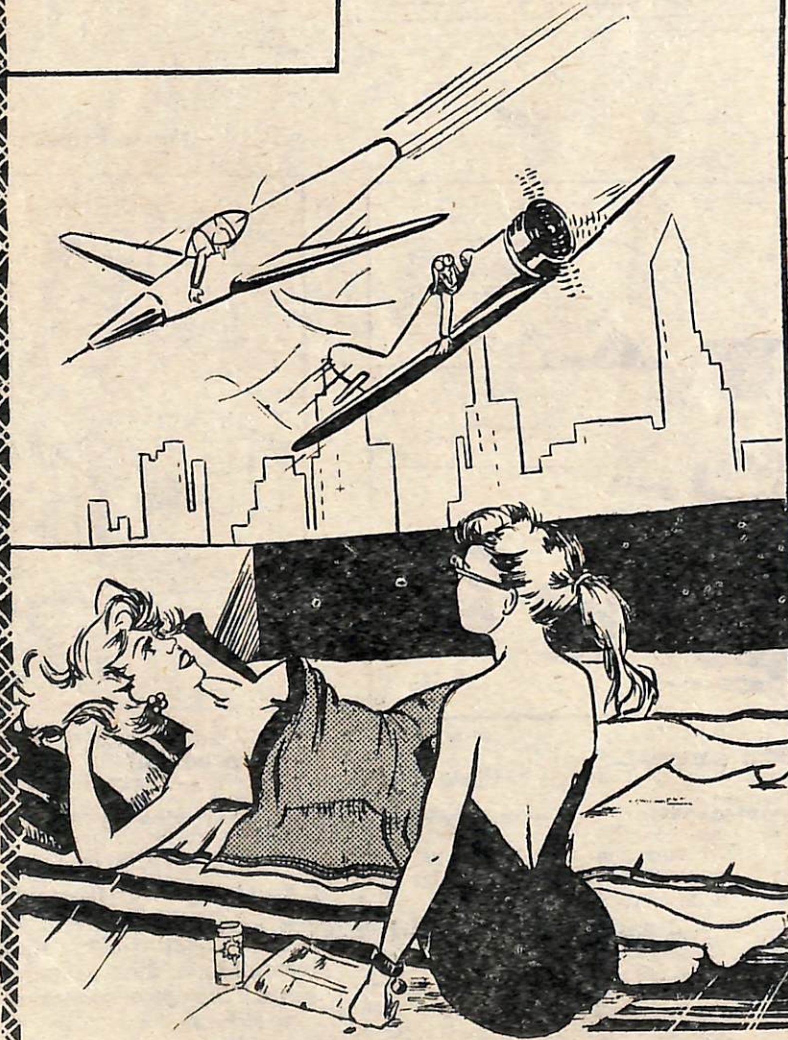
Ondört aydan beri deniz üstünde bulunan kaptan, karısından bir mektup aldı. Kadın bu mektubunda, dört yaşındaki kızlarının her gece yatarken şöyle dua ettiğini yazıyordu:

— Allahım, sen bana küçücük bir erkek kardeş ver de, eve döndüğü zaman babamı şaşırtalım!

Dünya KARİKATÜRLERİ

—O KADAR GEÇ GETİRİYORSUNUZ Kİ, NİHAYET UYKU ZAMANI GELDİ...

—NEDEN BÖYLE ALÇAKTAN UÇUYORLAR?

—KARIM KORKUDAN İNEMİYOR... ÖKÜZE TAPANLARIN HAKKI VARMIŞ...

TÜRK KÖYLÜSÜ

ELİNİN EMEĞİ ALNININ TERİ İLE
BİRİKTİRDİĞİN PARANI
KENDİ BANKANA
YATIR

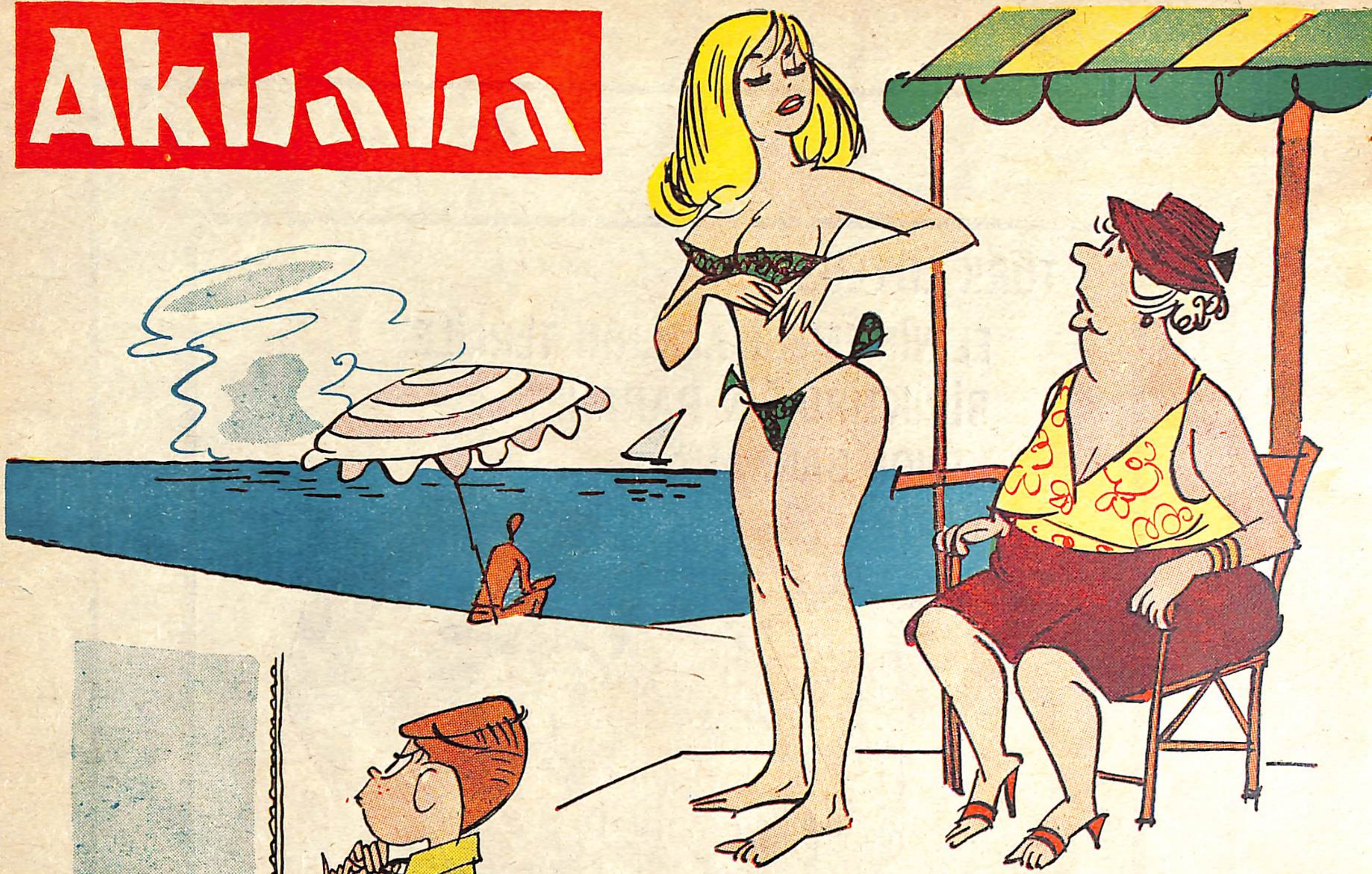

ZİRAAT BANKASI SENİN EN YAKIN DOSTUNDUR.

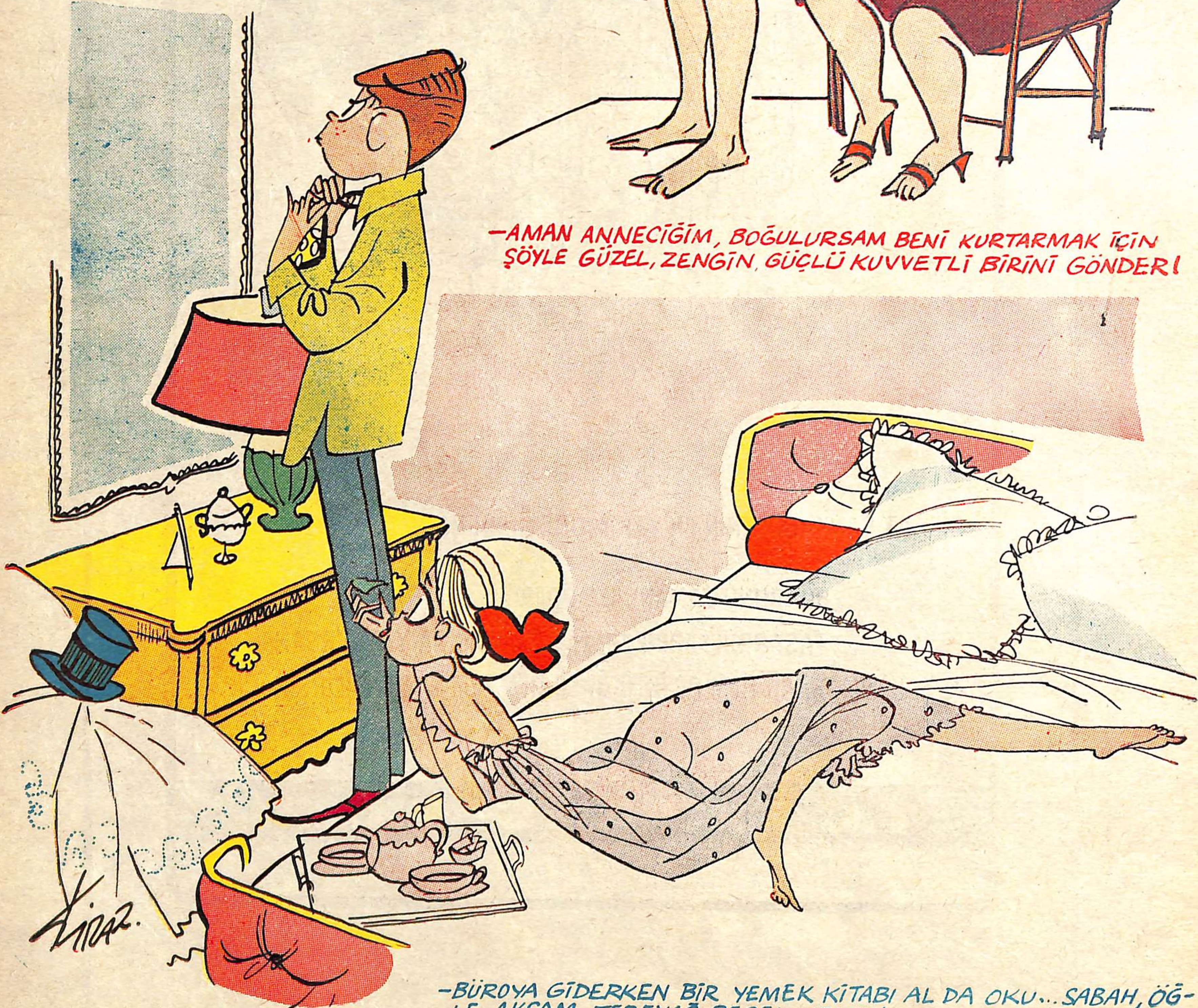
BORCUNU ZAMANINDA ÖDER
TASARRUFLARINI ZİRAAT BANKASINA YATIRIRSAN
HEM KÂRLI ÇIKAR HEM DE İSTİKBALİNDEN EMİN OLABİLİRSİN

T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın: 2674—A—1355—167)

—AMAN ANNECİĞİM, BOĞULURSAM BENİ KURTARMAK İÇİN ŞÖYLE GÜZEL, ZENGİN, GÜÇLÜ KUVVETLİ BİRİNİ GÖNDER!

—BÜROYA GİDERKEN BİR YEMEK KİTABI AL DA OKU... SABAH, ÖĞLE, AKŞAM, TEREYAĞ REÇEL YEME!